

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj.
Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu
Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u
ovom dokumentu.

►B

UREDBA (EU) 2016/399 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 9. ožujka 2016.

o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)

(kodifikacija)

(SL L 77, 23.3.2016., str. 1.)

Koju je izmijenila:

Službeni list

		br.	stranica	datum
► M1	Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016.	L 251	1	16.9.2016.
► M2	Uredba (EU) 2017/458 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2017.	L 74	1	18.3.2017.

▼B

**UREDJA (EU) 2016/399 EUROPSKOG PARLAMENTA I
VIJEĆA**

od 9. ožujka 2016.

**o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba
preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)**
(kodifikacija)

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i načela

Ovom se Uredbom predviđa nepostojanje nadzora državne granice u odnosu na osobe koje prelaze unutarnje granice država članica Unije.

Njome se utvrđuju pravila nadzora državne granice u odnosu na osobe koje prelaze vanjske granice država članica Unije.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „unutarnje granice” znači:
 - (a) zajedničke kopnene granice, uključujući granice na rijekama i jezerima država članica;
 - (b) zračne luke država članica za unutarnje letove;
 - (c) morske, riječne i jezerske luke država članica za redovne unutarnje trajektne linije;
2. „vanjske granice” znači kopnene granice država članica, uključujući granice na rijekama i jezerima, granice na moru i njihove zračne, riječne, pomorske i luke na jezerima, ako se ne radi o unutarnjim granicama;
3. „unutarnji let” znači bilo koji let isključivo prema ili s državnih područja država članica, a koji ne slijedi na državno područje treće zemlje;
4. „redovna unutarnja trajektarna linija” znači bilo koja trajektna linija koja povezuje dvije ili više istih luka koje se nalaze na državnom području država članica, a koja ne pristaje u luke izvan državnog područja država članica i koja prevozi putnike i vozila prema objavljenom rasporedu;
5. „osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije” znači:

▼B

- (a) građani Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a i državljeni trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije koji ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje, na koje se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (¹);
- (b) državljeni trećih zemalja i članovi njihovih obitelji bez obzira na njihovo državljanstvo koji, na temelju sporazumâ između Unije i njezinih država članica s jedne strane i tih trećih zemalja s druge strane, uživaju jednaka prava na slobodno kretanje kao i građani Unije;
6. „državljanin treće zemlje” znači osoba koja nije građanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. UFEU-a i koja nije obuhvaćena točkom 5. ovog članka;
7. „osobe za koje je izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska” znači bilo koji državljanin treće zemlje za kojeg je u Schengenskom informacijskom sustavu (SIS) izdano upozorenje u skladu s člancima 24. i 26. Uredbe (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća (²) i za potrebe utvrđene u tim člancima;
8. „granični prijelaz” znači bilo koji granični prijelaz koji su nadležna tijela odobrila za prelazak vanjskih granica;
9. „zajednički granični prijelaz” znači svaki granični prijelaz koji se nalazi ili na državnom području države članice ili na državnom području treće zemlje, na kojem službenici graničnog nadzora države članice i službenici graničnog nadzora treće zemlje neposredno jedan nakon drugoga obavljaju izlazne i ulazne kontrole, u skladu sa svojim nacionalnim pravom i prema bilateralnom sporazumu;
10. „nadzor državne granice” znači aktivnost koja se provodi na granici u skladu s ovom Uredbom i za potrebe ove Uredbe, isključivo kao odgovor na pokušaj prelaska ili na čin prelaska granice, neovisno o svim drugim okolnostima, a sastoji se od granične kontrole i zaštite državne granice;
11. „granična kontrola” znači kontrola koja se provodi na graničnim prijelazima kako bi se osiguralo da se osobama i njihovim prijevoznim sredstvima te predmetima koje posjeduju može odobriti ulazak u državno područje ili izlazak iz državnog područja država članica;
12. „zaštita državne granice” znači zaštita granice između graničnih prijelaza i zaštita graničnih prijelaza izvan utvrđenog radnog vremena kako bi se spriječilo da osobe izbjegnu graničnu kontrolu;

(¹) Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljači izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

(²) Uredba (EZ) br. 1987/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. prosinca 2006. o uspostavi, djelovanju i korištenju druge generacije Schengenskog informacijskog sustava (SIS II) (SL L 381, 28.12.2006., str. 4.).

▼B

13. „kontrola druge linije” znači daljnja kontrola koja se može provesti na posebnim mjestima udaljenima od mjesta na kojima provode kontrole nad osobama (prva linija);
14. „službenik graničnog nadzora” znači bilo koji javni službenik koji je u skladu s nacionalnim pravom raspoređen na granični prijelaz ili duž granice ili u neposrednoj blizini te granice koji izvršava, u skladu s ovom Uredbom i nacionalnim pravom, zadaće nadzora državne granice;
15. „prijevoznik” znači bilo koja fizička ili pravna osoba koja se profesionalno bavi pružanjem usluga prijevoza osoba;
16. „boravišna dozvola” znači:
 - (a) sve boravišne dozvole koje su izdale države članice prema jedinstvenom obrascu utvrđenom Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 ⁽¹⁾ i boravišne iskaznice izdane u skladu s Direktivom 2004/38/EZ;
 - (b) svi drugi dokumenti koje izdaje država članica državljanima trećih zemalja, kojima im se odobrava boravak na njezinom državnom području, koji podliježe obavješćivanju i naknadnoj objavi u skladu s člankom 39., uz izuzetak:
 - i. privremene dozvole izdane tijekom razmatranja prvog zahtjeva za izdavanje boravišne dozvole iz točke (a) ili zahtjeva za azil; i
 - ii. vize izdane u državama članicama na jedinstvenom obrascu utvrđenom u Uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 ⁽²⁾;
17. „brod za kružna putovanja” znači brod koji slijedi plan putovanja prema prethodno utvrđenom programu koji uključuje program turističkih aktivnosti u različitim lukama, a obično ne prima putnike niti dopušta putnicima iskrcaj tijekom putovanja;
18. „izletnička plovdba” znači korištenje izletničkih plovila u sportske ili turističke svrhe;
19. „obalni ribolov” znači ribolov koji se vrši pomoću plovila koja se vraćaju u luku na državnom području države članice svaki dan ili unutar 36 sati, ne pristajući u luci treće zemlje;
20. „offshore radnik” znači osoba koja radi na odobalnom postrojenju smještenom u teritorijalnim vodama ili u području isključivog pomorskoga gospodarskog pojasa država članica, kako je definirano međunarodnim pravom mora, te koja se redovno vraća morskim ili zračnim putem na državno područje država članica;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja (SL L 157, 15.6.2002., str. 1.).

⁽²⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 1683/95 od 29. svibnja 1995. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca za vize (SL L 164, 14.7.1995., str. 1.).

▼B

21. „prijetnja javnom zdravlju” znači bilo koja bolest koja može izazvati epidemiju u smislu Međunarodnog sanitarnog pravilnika Svjetske zdravstvene organizacije te druge infekcijske bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su predmetom zaštitnih odredbi koje se primjenjuju na državljane država članica.

*Članak 3.***Područje primjene**

Ova se Uredba primjenjuje na bilo koju osobu koja prelazi unutarnje ili vanjske granice država članica, ne dovodeći u pitanje:

- (a) prava osoba s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije;
- (b) prava izbjeglica i osoba koje traže međunarodnu zaštitu, posebno vezano uz načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (*non-refoulement*).

*Članak 4.***Temeljna prava**

Pri provedbi ove Uredbe, države članice djeluju u potpunoj sukladnosti s odgovarajućim pravom Unije, uključujući Povelju Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), odgovarajućim međunarodnim pravom, uključujući Konvenciju o statusu izbjeglica iz Ženeve, od 28. srpnja 1951. („Ženevska konvencija”), obvezama vezanima uz međunarodnu zaštitu, posebno načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja, i temeljnim pravima. U skladu s općim načelima prava Unije, odluke prema ovoj Uredbi donose se na pojedinačnoj osnovi.

GLAVA II.**VANJSKE GRANICE***POGLAVLJE I.****Prelazak vanjskih granica i uvjeti za ulazak****Članak 5.***Prelazak vanjskih granica**

1. Vanjske se granice mogu prijeći samo na graničnim prijelazima i tijekom utvrđenog radnog vremena. Radno vrijeme je jasno naznačeno na graničnim prijelazima koji nisu otvoreni 24 sata dnevno.

Države članice u skladu s člankom 39. dostavljaju Komisiji popis svojih graničnih prijelaza.

2. Odstupajući od stavka 1., izuzeci od obveze prelaženja vanjskih granica samo na graničnim prijelazima i tijekom utvrđenog radnog vremena mogu se dopustiti:

▼B

- (a) pojedincima ili skupinama osoba, kada za to postoji poseban zahtjev posebne prirode za povremene prelaska vanjskih granica izvan graničnih prijelaza ili izvan utvrđenog radnog vremena, pod uvjetom da posjeduju dozvole potrebne u skladu s nacionalnim pravom i da to nije u suprotnosti s interesima javnog reda i unutarnje sigurnosti država članica. Države članice mogu dogovoriti posebne režime putem bilateralnih sporazuma. O općim izuzećima predviđenim nacionalnim pravom i bilateralnim sporazumima obavješće se Komisija prema članku 39.;
- (b) pojedincima ili skupinama osoba u slučaju nepredviđenih hitnih okolnosti;
- (c) u skladu s posebnim pravilima utvrđenima u člancima 19. i 20. u vezi s prilozima VI. i VII.

3. Ne dovodeći u pitanje iznimke iz stavka 2. ili njihove obveze u pogledu međunarodne zaštite, države članice, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, uvođe sankcije za neovlašteno prelaska vanjskih granica na mjestima izvan graničnih prijelaza ili izvan utvrđenog radnog vremena. Te sankcije su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 6.**Uvjeti ulaska državljana trećih zemalja**

1. Za planirani boravak na državnom području država članica u trajanju od ne više od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana, koje podrazumijeva uzimanje u obzir razdoblja od 180 dana koje pretodi svakom danu boravka, uvjeti ulaska za državljane trećih zemalja su sljedeći:

- (a) imaju valjanu putnu ispravu koja nositelju omogućuje prelazak granice i zadovoljava sljedeće uvjete:
 - i. važeća je barem tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska s državnog područja država članica; u opravdanom hitnom slučaju, od te se obveze može odstupati;
 - ii. izdana je u prethodnih 10 godina;
- (b) imaju važeću vizu, ako se to traži na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 539/2001⁽¹⁾, osim kad imaju važeću boravišnu dozvolu ili važeću vizu za dugotrajni boravak;
- (c) da opravdavaju svrhu i uvjete namjeravanog boravka te imaju dovoljno sredstava za uzdržavanje, kako za vrijeme trajanja namjeravanog boravka tako i za povratak u njihovu matičnu državu ili tranzit do treće zemlje za koju su sigurni da će ih prihvati ili su takva sredstva u mogućnosti zakonito pribaviti;

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. ožujka 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljeni moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljeni izuzeti od tog zahtjeva (SL L 81, 21.3.2001., str. 1.).

▼B

- (d) da nisu osobe za koje je u SIS-u izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska;
- (e) da ne predstavljaju prijetnju za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose bilo koje od država članica, a posebno ako u nacionalnim bazama podataka država članica nije izdano upozorenje u svrhu zabrane ulaska iz istih razloga.

2. Za potrebe provedbe stavka 1., datum ulaska smatra se prvim danom boravka na državnom području država članica, a datum izlaska smatra se zadnjim danom boravka na državnom području država članica. Razdoblja boravka dopuštena prema boravišnoj dozvoli ili dugotrajnoj vizи ne uzimaju se u obzir kod izračuna trajanja boravka na državnom području država članica.

3. Popis isprava koji nije konačan, a koje službenik graničnog nadzora može zatražiti od državljanina treće zemlje kako bi utvrdio da on ispunjava uvjete utvrđene u stavku 1. točki (c), nalazi se u Prilogu I.

4. Potrebna sredstva za uzdržavanje procjenjuju se u skladu s trajanjem i svrhom boravka te s obzirom na prosječne cijene prehrane i smještaja u dotičnoj državi članici (dotičnim državama članicama), pomnoženo s brojem dana boravka.

O referentnim iznosima koje utvrđuju države članice Komisiju se izvješćuje u skladu s člankom 39.

Procjena dostačnih sredstava za uzdržavanje može se izvršiti na temelju gotovine, putničkih čekova i kreditnih kartica u posjedu državljanina treće zemlje. Jamstvene izjave, predviđene nacionalnim pravom i jamstvena pisma domaćina, kako su definirana nacionalnim pravom, kada državljanin treće zemlje boravi kod domaćina, mogu predstavljati dokaz o dostačnosti sredstava za uzdržavanje.

5. Odstupajući od stavka 1.:

- (a) državljanji trećih zemalja koji ne ispunjavaju sve uvjete iz stavka 1., ali posjeduju boravišnu dozvolu ili dugotrajniju vizu, mogu ući na državna područja drugih država članica u svrhu tranzita do državnog područja države članice koja je izdala boravišnu dozvolu ili dugotrajniju vizu, osim ako se njihova imena ne nalaze na nacionalnom popisu upozorenja države članice čije vanjske granice žele prijeći i ako je upozorenje popraćeno uputama da im se zabrani ulazak ili tranzit;
- (b) državljanima trećih zemalja koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1., osim onih navedenih u točki (b), i koji stupe na granicu, može se odobriti ulazak na državna područja država članica ako je viza izdana na granici u skladu s člancima 35. i 36. Uredbe Vijeća (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) (SL L 243, 15.9.2009., str. 1.).

▼B

Države članice prikupljaju statističke podatke o vizama izdanima na granici u skladu s člankom 46. Uredbe (EZ) br. 810/2009 i njezinim Prilogom XII.

U slučaju nemogućnosti unosa vize u ispravu, ona se iznimno unosi na posebnu stranicu koja se umeće u ispravu. U tom se slučaju koristi jedinstveni oblik obrasca za vize utvrđen Uredbom Vijeća (EZ) br. 333/2002⁽¹⁾;

- (c) državljanima trećih zemalja koji ne ispunjavaju jedan ili više uvjeta iz stavka 1. država članica može dopustiti ulazak na svoje državno područje iz humanitarnih razloga, zbog nacionalnog interesa ili zbog međunarodnih obveza. Ako je za dotičnog državljanina treće zemlje izdano upozorenje iz stavka 1. točke (d), država članica koja mu dopušta ulazak na njezino državno područje o tome na odgovarajući način obavješće ostale države članice.

POGLAVLJE II.

Nadzor vanjskih granica i zabrana ulaska

Članak 7.

Provedba granične kontrole

1. Službenici graničnog nadzora u obavljanju svojih dužnosti u potpunosti poštuju ljudsko dostojanstvo, posebno u slučajevima koji uključuju ranjive osobe.

Svaka mjera koju poduzimaju u obavljanju svojih dužnosti je razmjerna ciljevima koji se tom mjerom žele postići.

2. Tijekom provedbe granične kontrole službenici graničnog nadzora ne diskriminiraju osobe na temelju spola, rasne ili etničke pripadnosti, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, starosne dobi ili spolne orientacije.

Članak 8.

Granična kontrola osoba

1. Kretanje preko vanjskih granica podliježe kontrolama službenika graničnog nadzora. Kontrole se provode u skladu s ovim poglavljem.

Kontrole se mogu odnositi i na kontrole prijevoznih sredstava i predmeta u posjedu osobe koja prelazi granicu. Na pretrage koje se obavljaju primjenjuje se pravo dotične države članice.

⁽¹⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 333/2002 od 18. veljače 2002. o jedinstvenom obliku obrazaca za unošenje vize koju države članice izdaju nositeljima putnih isprava koje država članica koja sastavlja obrazac ne priznaje (SL L 53, 23.2.2002., str. 4.).

▼M2

2. Osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije pri ulasku i izlasku podliježu sljedećim kontrolama:

(a) provjera identiteta i državljanstva osobe te vjerodostojnosti i valjanosti putne isprave za prelazak granice, među ostalim provjerom u relevantnim bazama podataka, a osobito u:

1. SIS-u;
2. Interpolovoj bazi podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD);
3. nacionalnim bazama podataka koje sadržavaju informacije o ukradenim, otuđenim, izgubljenim i poništenim putnim ispravama.

Za putovnice i putne isprave koje sadržavaju medij za pohranu iz članka 1. stavka 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2252/2004 (¹) provjerava se vjerodostojnost podataka na čipu.

(b) provjera da se osoba s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije ne smatra prijetnjom javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti, javnom zdravlju ili međunarodnim odnosima bilo koje države članice, među ostalim provjerom u SIS-u i drugim relevantnim bazama podataka Unije. Time se ne dovodi u pitanje provjera u nacionalnim bazama podataka i Interpolovim bazama podataka.

Ako postoje sumnje u pogledu vjerodostojnosti putne isprave ili identiteta njezina imatelja, provodi se provjera najmanje jednog od biometrijskih identifikatora integriranih u putovnice i putne isprave izdane u skladu s Uredbom (EZ) br. 2252/2004. Ako je moguće, takva provjera također se provodi u pogledu putnih isprava koje nisu obuhvaćene tom uredbom.

2.a Ako bi kontrole provjerom u bazama podataka iz stavka 2. točaka (a) i (b) imale nerazmjeran učinak na protok prometa, država članica može odlučiti ciljano provoditi te kontrole na određenim graničnim prijelazima na temelju procjene rizika povezanih s javnim poretkom, unutarnjom sigurnosti, javnim zdravljem ili međunarodnim odnosima bilo koje države članice.

Opseg i trajanje privremenog smanjenja ciljanih kontrola provjerom u bazama podataka ne smiju prelaziti okvire stroge nužnosti i definiraju se u skladu s procjenom rizika koji utvrđuje dotična država članica. U procjeni rizika navode se razlozi za privremeno smanjenje ciljanih kontrola provjerom u bazama podataka te se njome uzima u obzir, među ostalim, nerazmjeran učinak na protok prometa i osiguravaju statistički podaci o putnicima i incidentima povezanim s prekograničnim kriminalitetom. Redovito se ažurira.

(¹) Uredba Vijeća (EZ) br. 2252/2004 od 13. prosinca 2004. o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putovnicama i putnim ispravama koje izdaju države članice (SL L 385, 29.12.2004., str. 1.).

▼M2

Osobe koje u načelu ne podliježu ciljanim kontrolama provjerom u bazama podataka podliježu najmanje kontroli radi utvrđivanja njihova identiteta na temelju predočenja putnih isprava. Takva kontrola sastoji se od brze i jednostavne provjere valjanosti putne isprave za prelazak granice i prisutnosti znakova krivotvoreњa, prema potrebi uporabom tehničkih uređaja, te u slučajevima ako postoje sumnje u pogledu putne isprave ili ako postoje naznake da bi takva osoba mogla predstavljati prijetnju javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti, javnom zdravlju ili međunarodnim odnosima država članica, službenik graničnog nadzora provodi provjeru u bazama podataka iz stavka 2. točaka (a) i (b).

Dotična država članica svoju procjenu rizika i njezina ažuriranja bez odgode dostavlja Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu („agencija“) osnovanoj Uredbom (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ te Komisiju i Agenciju svakih šest mjeseci izvješće o ciljanoj provedbi kontrola provjerom u bazama podataka. Dotična država članica može odlučiti klasificirati procjenu rizika ili neke njezine dijelove.

2.b Ako država članica namjerava provoditi ciljane kontrole provjerom u bazama podataka u skladu sa stavkom 2.a, o tome obavješće ostale države članice, Agenciju i Komisiju na odgovarajući način i bez odgode. Dotična država članica može odlučiti klasificirati obavijest ili neke njezine dijelove.

Ako države članice, Agencija ili Komisija izraze zabrinutost o namjeri provedbe ciljanih kontrola provjerom u bazama podataka, bez odgode o toj zabrinutosti obavješćuju dotičnu državu članicu. Dotična država članica uzima tu zabrinutost u obzir.

2.c Komisija do 8. travnja 2019. Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja evaluaciju provedbe i posljedica stavka 2.

2.d U pogledu zračnih granica stavci 2.a i 2.b primjenjuju se tijekom prijelaznog razdoblja od najviše šest mjeseci od 7. travnja 2017.

U iznimnim slučajevima ako u određenoj zračnoj luci postoje posebne infrastrukturne poteškoće zbog kojih je potrebno dulje razdoblje za prilagodbe kojima se omogućuje provedba sustavnih kontrola provjerom u bazama podataka bez nerazmernog učinka na protok prometa, šestomjesečno prijelazno razdoblje iz prvog podstavka može se produljiti u pogledu te određene zračne luke za najviše 18 mjeseci u skladu s postupkom navedenim u trećem podstavku.

U tu svrhu država članica najkasnije tri mjeseca prije isteka prijelaznog razdoblja iz prvog podstavka obavješćuje Komisiju, Agenciju i ostale države članice o posebnim infrastrukturnim poteškoćama u dotičnoj zračnoj luci, predvidenim mjerama za njihovo otklanjanje i potrebnom razdoblju za njihovu provedbu.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (SL L 251, 16.9.2016., str. 1.).

▼M2

Ako postoje posebne infrastrukturne poteškoće zbog kojih je potrebno dulje razdoblje za prilagodbe, Komisija u roku od mjesec dana od primitka obavijesti iz trećeg podstavka i nakon savjetovanja s Agencijom odobrava dotičnoj državi članici produljenje prijelaznog razdoblja u pogledu dotične zračne luke i, prema potrebi, određuje trajanje tog produljenja.

2.e Kontrole provjerom u bazama podataka iz stavka 2. točaka (a) i (b) mogu se provoditi unaprijed na temelju podataka o putnicima zaprimljenih u skladu s Direktivom Vijeća 2004/82/EZ⁽¹⁾ ili u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Ako se te kontrole provode unaprijed na temelju takvih podataka o putnicima, unaprijed zaprimljeni podaci se na graničnom prijelazu uspoređuju s podacima na putnoj ispravi. Također se provjeravaju identitet i državljanstvo dotične osobe te vjerodostojnost i valjanost putne isprave za prelazak granice.

2.f Odstupajući od stavka 2., osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije, koje prelaze unutarnje kopnene granice država članica za koje je provjera u skladu s primjenjivim postupcima schengenske evaluacije već uspješno završena, ali za koje odluka o ukidanju nadzora na njihovim unutarnjim granicama u skladu s odgovarajućim odredbama relevantnih akata o pristupanju još nije donesena, mogu podlijegati kontrolama na izlasku navedenima u stavku 2. samo na nesustavnoj osnovi, na temelju procjene rizika.

▼B

3. Državlјani trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska podliježu temeljitim kontrolama kako slijedi:

(a) temeljite kontrole prilikom ulaska uključuju provjeru uvjeta ulaska utvrđenih člankom 6. stavkom 1. te, prema potrebi, provjeru isprava na temelju kojih se odobrava boravak i obavljanje profesionalne djelatnosti. To uključuje detaljnu provjeru koja obuhvaća sljedeće aspekte:

▼M2

i. provjera identiteta i državljanstva državljanina treće zemlje te vjerodostojnosti i valjanosti putne isprave za prelazak granice, među ostalim provjerom u relevantnim bazama podataka, a osobito u:

1. SIS-u;
2. Interpolovoj bazi podataka SLTD;
3. nacionalnim bazama podataka koje sadržavaju informacije o ukradenim, otuđenim, izgubljenim i poništenim putnim ispravama.

Za putovnice i putne isprave koje sadržavaju medij za pohranu provjerava se vjerodostojnost podataka na čipu, ovisno o dostupnosti valjanih potvrda;

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima (SL L 261, 6.8.2004., str. 24.).

▼M2

- ii. provjera da je uz putnu ispravu priložena, ako je primjenjivo, potrebna viza ili boravišna dozvola;

▼B

- iii. provjera ulaznog i izlaznog pečata u putnoj ispravi dotičnog državljanina treće zemlje kako bi se usporedbom datuma ulaska i izlaska utvrdilo boravi li osoba dulje od najvećeg dopuštenog razdoblja boravka na državnom području država članica;
- iv. provjera mjesta polaska i odredišta dotičnog državljanina treće zemlje i svrhe namjeravanog boravka, prema potrebi uz provjeru odgovarajućih popratnih isprava;
- v. provjera raspolaže li dotični državljanin treće zemlje dostatnim sredstvima za uzdržavanje za trajanje i svrhu namjeravanog boravka, za njegov povratak u matičnu zemlju ili tranzit do treće zemlje za koju je siguran da će ga prihvati ili da je on u mogućnosti zakonito steći takva sredstva;

▼M2

- vi. provjera da dotični državljanin treće zemlje, njegovo prijevozno sredstvo i predmeti koje prevozi nisu takve naravi da predstavljaju opasnost za javni poredak, unutarnju sigurnost, javno zdravlje ili međunarodne odnose bilo koje države članice. Takva provjera obuhvaća direktnu provjeru podataka i upozorenja o osobama i, prema potrebi, predmetima u SIS-u i drugim relevantnim bazama podataka Unije te mjera koje se trebaju poduzeti, prema potrebi, kao rezultat upozorenja. Time se ne dovodi u pitanje provjera u nacionalnim bazama podataka i Interpolovim bazama podataka;

▼B

- (b) ako je državljanin treće zemlje nositelj vize iz članka 6. stavka 1. točke (b), temeljita kontrola na ulazu uključuje i provjeru identiteta nositelja vize i vjerodostojnosti vize pretraživanjem podataka u Viznom informacijskom sustavu (VIS) u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008;
- (c) odstupajući od navedenog, mogu se pretražiti podaci u VIS-u uporabom broja vizne naljepnice u svim slučajevima ili, nasumičnim odabirom, broj vizne naljepnice u vezi s provjerom otiska prstiju, kada:
 - i. je promet takvih razmjera da vrijeme čekanja na graničnim prijelazima postane predugo;
 - ii. su iscrpljena sva kadrovska, infrastrukturna i organizacijska sredstva; i
 - iii. na temelju ocjene ne postoji opasnost povezana s unutarnjom sigurnošću i nezakonitom imigracijom.

Međutim, ako postoji sumnja o identitetu nositelja vize i/ili vjerodostojnosti vize, u svim se slučajevima obavlja sustavno pretraživanje podataka u VIS-u uporabom broja vizne naljepnice u vezi s provjerom otiska prstiju.

▼B

Ovo se odstupanje može primijeniti samo na predmetnom graničnom prijelazu, sve dok su ispunjeni uvjeti iz točaka i., ii. i iii.;

- (d) odluku da se pretražuju podaci u VIS-u u skladu s točkom (c) donosi rukovodni službenik graničnog nadzora ili se odluka donosi na višoj razini.

Predmetna država članica o toj odluci odmah obavješćuje druge države članice i Komisiju;

- (e) svaka država članica jedanput godišnje podnosi Europskom parlamentu i Komisiji izvješće o primjeni točke (c), koja sadrži broj državljanina trećih zemalja koji su u VIS-u provjereni samo uporabom broja vizne naljepnice i o duljini čekanja iz točke (c) podtočke i.;
- (f) točke (c) i (d) primjenjuju se za razdoblje od najviše tri godine, koje započinje tri godine od početka funkciranja VIS-a. Komisija prije završetka druge godine primjene točaka (c) i (d) podnosi Europskom parlamentu i Vijeću ocjenu njihove provedbe. Na temelju te ocjene Europski parlament i Vijeće mogu pozvati Komisiju da predloži odgovarajuće izmjene ove Uredbe;
- (g) temeljite kontrole prilikom izlaska obuhvaćaju:

▼M2

i. provjera identiteta i državljanstva državljanina treće zemlje te vjerodostojnosti i valjanosti putne isprave za prelazak granice, među ostalim provjerom u relevantnim bazama podataka, a osobito u:

1. SIS-u;
2. Interpolovoj bazi podataka SLTD;
3. nacionalnim bazama podataka koje sadržavaju informacije o ukradenim, otudem, izgubljenim i poništenim putnim ispravama.

Za putovnice i putne isprave koje sadržavaju medij za pohranu provjerava se vjerodostojnost podataka na čipu, ovisno o dostupnosti valjanih potvrda;

ii. provjera da se dotični državljanin treće zemlje ne smatra prijetnjom javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti, javnom zdravlju ili međunarodnim odnosima bilo koje države članice, među ostalim provjerom u SIS-u i drugim relevantnim bazama podataka Unije. Time se ne dovodi u pitanje provjera u nacionalnim bazama podataka i Interpolovim bazama podataka;

▼B

- (h) Osim kontrola iz točke (g), temeljite kontrole prilikom izlaska mogu obuhvaćati i:
 - i. provjeru posjeduje li osoba valjanu vizu, ako je to potrebno u skladu s Uredbom (EZ) br. 539/2001, osim u slučaju kad ona ima valjanu boravišnu dozvolu; takva provjera može obuhvatiti pretraživanje podataka u VIS-u u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 767/2008;

▼B

- ii. provjeru je li osoba prekoračila naj dulje dopušteno trajanje boravka na državnom području država članica;

▼M2**▼B**

- (i) za potrebe identifikacije bilo koje osobe koja ne ispunjava, ili više ne ispunjava, uvjete za ulazak, boravak ili boravište na državnom području država članica, može se upotrijebiti VIS u skladu s člankom 20. Uredbe (EZ) br. 767/2008;

▼M2

- (ia) kontrole provjerom u bazama podataka iz točke (a) podtočaka i. i vi. te iz točke (g) mogu se provoditi unaprijed na temelju podataka o putnicima zaprimljenih u skladu s Direktivom 2004/82/EZ ili u skladu s drugim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Ako se te kontrole provode unaprijed na temelju takvih podataka o putnicima, unaprijed zaprimljeni podaci se na graničnom prijelazu uspoređuju s podacima na putnoj ispravi. Također se provjeravaju identitet i državljanstvo dotične osobe te vjerodostojnost i valjanost putne isprave za prelazak granice;

- (ib) ako postoje sumnje u pogledu vjerodostojnosti putne isprave ili identiteta državljanina treće zemlje, kontrole, ako je to moguće, uključuju provjeru najmanje jednog od biometrijskih identifikatora integriranih u putne isprave.

▼B

4. Kad postoje mogućnosti i ako to zahtijeva državljanin treće zemlje, takve se temeljite kontrole obavljaju u izdvojenom prostoru.

5. Ne dovodeći u pitanje drugi podstavak, državljane trećih zemalja podvrgnute temeljitoj kontroli druge linije pisanim se putem upoznaje sa svrhom i postupkom takve kontrole na jeziku koji razumiju ili za koji se opravdano može prepostaviti da ga razumiju, ili na drugi učinkoviti način.

Te su informacije dostupne na svim službenim jezicima Unije i na jeziku (jezicima) zemlje ili zemalja koje graniče s dotičnom državom članicom i navode da državljanin treće zemlje može zatražiti ime ili identifikacijski broj službenika graničnog nadzora koji provode temeljitu kontrolu druge linije, naziv graničnog prijelaza i datum prelaska granice.

6. Kontrole nad osobama s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije provode se u skladu s Direktivom 2004/38/EZ.

7. Detaljna pravila kojima se uređuje unošenje informacija u evidenciju utvrđena su u Prilogu II.

8. Kada se primjenjuje članak 5. stavak 2. točka (a) ili (b), države članice mogu također navesti odstupanja od pravila utvrđenih u ovom članku.

▼B*Članak 9.***Popuštanje u režimu granične kontrole**

1. Granična kontrola na vanjskim granicama može se popustiti u slučaju izvanrednih i nepredvidivih okolnosti. Takvim se okolnostima smatraju oni nepredviđljivi događaji koji dovode do tako gustog prometa da vrijeme čekanja na graničnom prijelazu postane predugo i da su pritom iskorištene sve organizacijske i kadrovske mogućnosti.

2. Kada je došlo do popuštanja u režimu granične kontrole u skladu sa stavkom 1., obavljanje ulazne granične kontrole u pravilu ima prednost nad obavljanjem izlazne granične kontrole.

Odluku o popuštanju u režimu granične kontrole donosi rukovodni službenik graničnog nadzora na graničnom prijelazu.

Takva popuštanja u režimu granične kontrole su privremena, prilagođena okolnostima koje ih opravdavaju i uvode se postupno.

3. Čak i u slučaju popuštanja u režimu granične kontrole, u skladu s člankom 11. službenik graničnog nadzora otiskuje pečat u putne isprave državljana trećih zemalja prilikom ulaska i izlaska.

4. Svaka država članica jednom godišnje Europskom parlamentu i Komisiji dostavlja izvješće o primjeni ovog članka.

*Članak 10.***Zasebne trake i informacije na znakovima**

1. Države članice, posebno na graničnim prijelazima u zračnim lukama osiguravaju zasebne trake za provedbu kontrola nad osobama, u skladu s člankom 8. Te se trake odvajaju pomoću znakova s oznakama navedenima u Prilogu III.

Države članice mogu osigurati zasebne trake na svojim morskim i kopnenim graničnim prijelazima te na granicama između država članica koje ne primjenjuju članak 22. na svojim zajedničkim granicama. Ako države članice uvedu zasebne trake, na tim se granicama koriste znakovi s oznakama iz Priloga III.

Države članice osiguravaju da su takve trake jasno označene i ondje gdje je od pravila o uporabi različitih traka odstupljeno kako je predviđeno stavkom 4., kako bi se osigurala optimalna razina protoka osoba koje prelaze granicu.

2. Osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije imaju pravo koristiti se trakama prikazanima znakom iz dijela A („EU, EGP, CH“) Priloga III. Mogu se isto tako koristiti trakama prikazanima znakom iz dijela B1 („viza nije potrebna“) i B2 („sve putovnice“) Priloga III.

▼B

Državljeni trećih zemalja koji ne moraju imati vize kod prelaska vanjskih granica država članica u skladu s Uredbom (EZ) br. 539/2001 i državljeni trećih zemalja koji imaju valjane boravišne dozvole ili dugo-trajne vize mogu koristiti trake prikazane znakom iz dijela B1 („viza nije potrebna“) Priloga III. ovoj Uredbi. Isto tako, mogu se koristiti trakama prikazanima znakom iz dijela B2 („sve putovnice“) Priloga III. ovoj Uredbi.

Sve ostale osobe koriste trake prikazane znakom iz dijela B2 („sve putovnice“) iz Priloga III.

Oznake na znakovima iz prvog, drugog i trećeg podstavka mogu biti prikazane na jeziku ili jezicima koje svaka država članica smatra prikladnima.

Uvođenje posebnih traka prikazanih znakom iz dijela B1 („viza nije potrebna“) Priloga III. nije obvezno. Države članice odlučuju žele li je primijeniti i na kojim graničnim prijelazima u skladu s praktičnim potrebama.

3. Na morskim i kopnenim graničnim prijelazima, države članice mogu vozila odvojiti trakama za laka i teška vozila i autobuse, koristeći se znakovima prikazanima u dijelu C Priloga III.

Države članice mogu mijenjati oznake na tim znakovima s obzirom na mjesne okolnosti.

4. U slučaju privremene neravnoteže u prometnim tokovima na određenom graničnom prijelazu, nadležna tijela mogu odstupiti od pravila o upotrebi različitih traka toliko dugo koliko je potrebno da se ta neravnoteža ukloni.

Članak 11.

Otiskivanje pečata u putne isprave

1. U putne isprave državljana trećih zemalja sustavno se otiskuje pečat prilikom ulaska i izlaska. Ulazni i izlazni pečat posebno se otiskuju u:

- (a) isprave s valjanom vizom na temelju kojih se omogućuje prelazak granice državljanima trećih zemalja;
- (b) isprave na temelju kojih se državljanima trećih zemalja kojima je viza izdana na granici od strane države članice omogućuje prelazak granice;
- (c) isprave na temelju kojih se državljanima trećih zemalja koji ne moraju imati vizu omogućuje prelazak granice.

2. U putne isprave državljana trećih zemalja koji su članovi obitelji građanina Unije na kojeg se primjenjuje Direktiva 2004/38/EZ, ali koji ne predoče boravišnu iskaznicu predviđenu tom Direktivom, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.

▼B

U putne isprave državljanina trećih zemalja koji su članovi obitelji državljanina trećih zemalja s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije, ali koji ne predoče boravišnu iskaznicu predviđenu Direktivom 2004/38/EZ, otiskuje se pečat prilikom ulaska i izlaska.

3. Ulagni i izlazni pečat ne otiskuje se:

- (a) u putne isprave šefova država i dostojanstvenika čiji je dolazak prethodno službeno najavljen diplomatskim putem;
- (b) u dozvole pilota ili potvrde članova posade zrakoplova;
- (c) u putne isprave pomoraca koji ne borave na državnom području države članice osim u trenutku pristajanja njihova broda i u području luke u kojoj je brod pristao;
- (d) u putne isprave članova posade i putnika na brodovima za kružna putovanja koji ne podliježu graničnoj kontroli u skladu s točkom 3.2.3. Priloga VI.;
- (e) u isprave kojima se državljanima Andore, Monaka i San Marina omogućuje prelazak granice;
- (f) u putne isprave posada putničkih i teretnih vlakova na međunarodnim linijama;
- (g) u putne isprave državljanina trećih zemalja koji predoče boravišne iskaznice kako je predviđeno Direktivom 2004/38/EZ.

Iznimno, na zahtjev državljanina treće zemlje, ulazni ili izlazni pečat ne mora se otisnuti ako bi mu njegovo otiskivanje moglo prouzročiti ozbiljne poteškoće. U tom se slučaju ulazak ili izlazak bilježi na zasebnom listu u kojem se navodi ime i broj putovnica. Taj se list uručuje državljaninu treće zemlje. Nadležna tijela država članica mogu voditi statističke podatke o takvim iznimnim slučajevima i mogu te statističke podatke podnositи Komisiji.

4. Praktični postupci za otiskivanje pečata navedeni su u Prilogu IV.

5. Kad god je to moguće, državljanine trećih zemalja upoznaje se s obvezom otiskivanja pečata prilikom ulaska i izlaska u njihovu putnu ispravu od strane službenika graničnog nadzora čak i kad se provodi popuštanje u režimu granične kontrole u skladu s člankom 9.

Članak 12.

Prepostavke o ispunjavanju uvjeta o trajanju boravka

1. Ako u putnoj ispravi državljanina treće zemlje nema ulaznog pečata, nadležna nacionalna tijela mogu prepostaviti da nositelj ne ispunjava ili da više ne ispunjava uvjete o trajanju boravka koji se primjenjuju u dotičnoj državi članici.

▼B

2. Pretpostavka iz stavka 1. može se pobiti predoči li državljanin treće zemlje vjerodostojan dokaz, u bilo kakvom obliku, kao što su putne karte ili dokaz o njegovom boravku izvan državnog područja država članica pomoću kojih može dokazati da se on pridržavao uvjeta o trajanju kratkog boravka.

U slučaju da:

- (a) se državljanin treće zemlje nalazi na državnom području države članice na kojem se schengenska pravna stečevina primjenjuje u potpunosti, nadležna tijela u skladu s nacionalnim pravom i praksom u njegovojoj putnoj ispravi naznačuju datum kada je i mjesto na kojem je on prešao vanjsku granicu jedne od država članica koje u potpunosti primjenjuju schengensku pravnu stečevinu;
- (b) se državljanin treće zemlje nalazi na državnom području države članice u pogledu koje odluka iz članka 3. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2005. te članka 4. stavka 2. Akta o pristupanju iz 2011. nije donesena, nadležna tijela u skladu s nacionalnim propisima i praksom u njegovojoj putnoj ispravi naznačuju datum kada je i mjesto na kojem je on prešao vanjsku granicu takve države članice.

Osim naznaka iz točaka (a) i (b), državljaninu treće zemlje može se izdati obrazac prikazan u Prilogu VIII.

Države članice se međusobno izvješćuju te Komisiju i Glavno tajništvo Vijeća izvješćuju o svojim nacionalnim praksama u vezi s naznakama iz ovog članka.

3. U slučaju da pretpostavka navedena u stavku 1. nije pobijena, državljanin treće zemlje može se vratiti u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾ i nacionalnim pravom u skladu s tom Direktivom.

4. Odgovarajuće odredbe iz stavaka 1. i 2. primjenjuju se *mutatis mutandis* ako nedostaje izlazni pečat.

Članak 13.

Zaštita državne granice

1. Glavna je svrha zaštite državne granice sprečavanje neovlaštenih prelazaka granice, suzbijanje prekograničnog kriminaliteta i poduzimanje mjera protiv osoba koje su nezakonito prešle granicu. Osoba koja je nezakonito prešla granicu i koja nema pravo boravka na državnom području dotične države članice mora se uhititi i podvrgnuti procedurama u skladu s Direktivom 2008/115/EZ.

2. Službenici graničnog nadzora koriste stacionarne ili pokretne jedinice radi provođenja zaštite državne granice.

⁽¹⁾ Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom (SL L 348, 24.12.2008., str. 98.).

▼B

Zaštita se provodi na način koji sprečava i odvraća osobe od izbjegavanja kontrola na graničnim prijelazima.

3. Zaštitu državne granice između graničnih prijelaza provode službenici graničnog nadzora čiji broj i metode se prilagođavaju postojećim ili predviđenim rizicima i prijetnjama. To obuhvaća česte i iznenadne promjene razdoblja provođenja zaštite tako da se neovlašteni prelasci granice mogu uvijek otkriti.

4. Zaštitu vrše stacionarne ili pokretne jedinice koje svoje dužnosti obavljaju ophodnjom ili smještajem na mjestima koja jesu ili koja se smatraju osjetljivima, a cilj je takvog postupanja uhititi pojedince koji nezakonito prelaze granicu. Zaštita se može provoditi i tehničkim sredstvima, uključujući i elektronička sredstva.

5. Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. u pogledu dodatnih mjera u vezi sa zaštitom državne granice.

Članak 14.

Zabrana ulaska

1. Državljaninu treće zemlje koji ne ispunjava uvjete ulaska utvrđene u članku 6. stavku 1. i ne spada u kategoriju osoba iz članka 6. stavka 5. zabranjuje se ulazak na državna područja država članica. Time se ne dovodi u pitanje primjena posebnih odredbi o pravu na azil i na međunarodnu zaštitu ili na izdavanje viza za dugotrajni boravak.

2. Ulazak se može zabraniti isključivo na temelju obrazložene odluke u kojoj se precizno navode razlozi zabrane. Odluku donosi tijelo koje je za to ovlašteno nacionalnim pravom. Ta odluka odmah stupa na snagu.

Obrazložena odluka u kojoj se navode razlozi za zabranu ulaska izdaje se u obliku standardiziranog obrasca kako je određeno u dijelu B Priloga V.; obrazac popunjava tijelo koje u skladu s nacionalnim pravom ima ovlasti zabraniti ulazak. Popunjeni standardizirani obrazac predaje se državljaninu treće zemlje, a državljanin potvrđuje primitak odluke o zabrani ulaska.

3. Osobe kojima se zabrani ulazak imaju pravo na žalbu. Žalbeni postupak se vodi u skladu s nacionalnim pravom. Državljaninu treće zemlje također se uručuje popis kontaktnih točaka koje mogu pružiti informacije o zastupnicima koji su ovlašteni zastupati državljanina treće zemlje u skladu s nacionalnim pravom.

Žalba ne odgađa izvršenje odluke o zabrani ulaska.

Ne dovodeći u pitanje odstetu dodijeljenu u skladu s nacionalnim pravom, dotični državljanin treće zemlje, u slučaju okončanja žalbenog postupka rješenjem o neosnovanosti odluke o zabrani ulaska, ima pravo na ispravak poništenog ulaznog pečata i svih drugih poništenja ili dodataka koje je unijela država članica koja mu je zabranila ulazak.

▼B

4. Službenici graničnog nadzora osiguravaju da državljanin treće zemlje kojemu je zabranjen ulazak ne uđe na državno područje dionične države članice.

5. Države članice prikupljaju statističke podatke o broju osoba kojima je zabranjen ulazak, o razlozima zabrane, o državljanstvu osoba sa zabranom ulaska i vrsti granice (kopnene, zračne ili morske) na kojoj im je zabranjen ulazak i podnose ih Komisiji (Eurostat) na godišnjoj osnovi, u skladu s Uredbom (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

6. Detaljna pravila kojima se uređuje zabrana ulaska navedena su u dijelu A Priloga V.

*POGLAVLJE III.****Osoblje i sredstva za nadzor državne granice te suradnja između država članica****Članak 15.***Osoblje i sredstva za nadzor državne granice**

Države članice, u skladu s člancima od 7. do 14., raspoređuju dovoljan broj odgovarajućeg osoblja i sredstava za provođenje nadzora državne granice na vanjskim granicama kako bi osigurale učinkovit, visok i jedinstven stupanj nadzora na njihovim vanjskim granicama.

*Članak 16.***Provđenja nadzora državne granice**

1. Nadzor državne granice, propisan člancima od 7. do 14., provode službenici graničnog nadzora u skladu s odredbama ove Uredbe i nacionalnim pravom.

Kod provođenja nadzora državne granice, ovlasti za pokretanje kaznenog postupka dodijeljene službenicima graničnog nadzora nacionalnim pravom i koje su izvan područja primjene ove Uredbe ostaju nepromijenjene.

Države članice osiguravaju da su službenici graničnog nadzora specijalizirani i odgovarajuće oposobljeni stručnjaci, uzimajući u obzir zajednički temeljni kurikulum za službenike graničnog nadzora koji je uspostavila i razvila Europska agencija za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama država članica („Agencija“) osnovana Uredbom (EZ) br. 2007/2004. Kurikulum za obučavanje uključuje specijalističku obuku za prepoznavanje i ponašanje u situacijama koje uključuju ranjive osobe, kao što su maloljetnici bez pratinje i žrtve trgovanja ljudima. Države članice, uz podršku Agencije, potiču službenike graničnog nadzora na učenje stranih jezika potrebnih za izvršavanje njihovih dužnosti.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 311/76 o izradi statistike o stranim radnicima (SL L 199, 31.7.2007., str. 23.).

▼B

2. Države članice u skladu s člankom 39. Komisiji dostavljaju popis nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice prema njihovom nacionalnom pravu.

3. Radi učinkovitog nadzora granica države članice osiguravaju blisku i trajnu suradnju između svojih nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice.

*Članak 17***Suradnja između država članica**

1. Države članice se uzajamno pomažu te blisko i trajno surađuju s ciljem učinkovite provedbe nadzora državne granice u skladu s člancima od 7. do 16. Razmjenjuju sve relevantne informacije.

2. Operativnom suradnjom između država članica u području upravljanja vanjskim granicama koordinira Agencija.

3. Države članice mogu, ne dovodeći pritom u pitanje nadležnosti Agencije, nastaviti operativnu suradnju s drugim državama članicama i/ili trećim zemljama na vanjskim granicama, uključujući i razmjenu časnika za vezu, kada takva suradnja upotpunjuje djelovanje Agencije.

Države članice suzdržavaju se od svake aktivnosti koja bi mogla ugroziti rad Agencije ili postizanje njezinih ciljeva.

Države članice izvješćuju Agenciju o operativnoj suradnji iz podstavka 1.

4. Države članice pružaju obuku o pravilima za nadzor državne granice i o temeljnim pravima. U tom smislu, vodi se računa o zajedničkim standardima obuke kako ih je utvrdila i dalje razvila Agencija.

*Članak 18.***Zajednički nadzor**

1. Države članice koje na svojim zajedničkim kopnenim granicama ne primjenjuju članak 22. mogu, do dana primjene tog članka, zajednički nadzirati te zajedničke granice, u kojem slučaju mogu osobu zaustaviti samo jednom u svrhu obavljanja ulazne i izlazne kontrole ne dovodeći pritom u pitanje individualnu odgovornost država članica koja proizlazi iz članaka od 7. do 14.

U tu svrhu države članice mogu međusobno sklapati bilateralne dogovore.

2. Države članice Komisiju obavješćuju o svim dogovorima sklopljenim u skladu sa stavkom 1.

▼B*POGLAVLJE IV.****Posebna pravila za graničnu kontrolu****Članak 19.***Posebna pravila za različite vrste granica i prijevoznih sredstava koja se koriste**

Posebna pravila navedena u Prilogu VI. primjenjuju se na kontrole koje se provode na različitim vrstama granica i nad prijevoznim sredstvima koja se koriste pri prelasku graničnih prijelaza.

Ta posebna pravila mogu sadržavati odstupanja od članaka 5. i 6. te od članaka od 8. do 14.

*Članak 20.***Posebna pravila za kontrole određenih kategorija osoba**

1. Posebna pravila navedena u Prilogu VII. primjenjuju se na kontrole sljedećih kategorija osoba:

- (a) šefove država i članove njihove delegacije (njihovih delegacija);
- (b) pilote zrakoplova i druge članove posade;
- (c) pomorce;
- (d) nositelje diplomatskih, službenih ili servisnih putovnica i članove međunarodnih organizacija;
- (e) prekogranične radnike;
- (f) maloljetnike;
- (g) službe spašavanja, policijske i vatrogasne postrojbe te službenike graničnog nadzora;
- (h) *offshore* radnike.

Ta posebna pravila mogu sadržavati odstupanja od članaka 5 i 6. te od članaka od 8. do 14.

2. Države članice obavješćuju Komisiju o uzorcima iskaznica koje su akreditiranim članovima diplomatskih misija i konzularnih predstavnštava te članovima njihovih obitelji izdala njihova ministarstva vanjskih poslova u skladu s člankom 39.

*POGLAVLJE V.****Posebne mjere u slučaju ozbiljnih nedostataka povezanih s nadzorom vanjskih granica****Članak 21.***Mjere na vanjskim granicama i potpora Agencije**

1. Ako se ozbiljni nedostaci u provođenju nadzora vanjskih granica utvrde u izvješću o evaluaciji sastavljenom u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 1053/2013 te s ciljem osiguravanja usklađenosti s preporukama iz članka 15. te Uredbe, Komisija može provedbenim aktom ocijenjenoj državi članici preporučiti poduzimanje određenih posebnih mjeru, koje mogu uključivati jedno ili oboje od sljedećeg:

▼B

- (a) uvođenje timova europskih službenika graničnog nadzora u skladu s Uredbom (EZ) br. 2007/2004;
- (b) podnošenje njezinih strateških planova, utemeljenih na procjeni rizika, uključujući podatke o slanju osoblja i opreme, Agenciji na davanje mišljenja.

Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 38. stavka 2.

2. Komisija redovno obavješće odbor osnovan na temelju članka 38. stavka 1. o napretku provedbe mjera iz stavka 1. ovog članka te o učinku na navedene nedostatke.

O njima također obavješćuje Europski parlament i Vijeće.

3. Ako je u izvješću o evaluaciji, kako je navedeno u stavku 1., zaključeno da postoji ozbiljan nemar ocijenjene države članice prema njezinim obvezama te stoga mora izvijestiti o provedbi relevantnog akcijskog plana u roku od tri mjeseca u skladu s člankom 16. stavkom 4. Uredbe (EU) br. 1053/2013, i ako nakon tog razdoblja od tri mjeseca Komisija ustanovi da ista situacija i dalje traje, ona može pokrenuti primjenu postupka navedenog u članku 29. ove Uredbe ako su za to ispunjeni svi uvjeti.

GLAVA III.

UNUTARNJE GRANICE

POGLAVLJE I.

Nepostojanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama

Članak 22.

Prelazak unutarnjih granica

Unutarnje se granice mogu prijeći na bilo kojem mjestu bez provodenja granične kontrole osoba bez obzira na njihovo državljanstvo.

Članak 23.

Kontrole unutar državnog područja

Nepostojanje nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne utječe na:

(a) izvršavanje policijskih ovlasti od strane nadležnih tijela država članica prema nacionalnom pravu, u mjeri u kojoj izvršavanje tih ovlasti nema učinak istovjetan graničnoj kontroli; to se također primjenjuje u pograničnim područjima. U smislu prve rečenice izvršavanje policijskih ovlasti ne može se smatrati istovjetnim provođenju granične kontrole kada policijske mjere:

- i. za cilj nemaju nadzor državne granice;
- ii. se temelje na općim policijskim informacijama i iskustvu vezanom za moguće prijetnje javnoj sigurnosti te im je cilj, posebno, suzbijanje prekograničnog kriminaliteta;

▼B

- iii. su osmišljene i provode se na razvidno drugačiji način od sustavnih kontrola osoba na vanjskim granicama;
- iv. se provode na temelju provjera na licu mjesta;
- (b) sigurnosne provjere nad osobama koje u skladu s pravom svake države članice provode nadležna tijela službenici ili prijevoznici u lukama i zračnim lukama ako se te provjere također provode nad osobama koje putuju unutar države članice;
- (c) mogućnost da država članica zakonom odredi obvezu nošenja dokumenta i isprava;
- (d) mogućnost da država članica državljanima trećih zemalja zakonom odredi obvezu da prijave svoju prisutnost na njezinom državnom području prema odredbama članka 22. Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985. između vlada država Gospodarske unije Beneluksa, Savezne Republike Njemačke i Francuske Republike o postupnom ukidanju kontrola na zajedničkim granicama („Schengenska konvencija”).

*Članak 24.***Uklanjanje prometnih prepreka s cestovnih graničnih prijelaza na unutarnjim granicama**

Države članice uklanjuju sve prepreke koje bi mogle priječiti nesmetan protok prometa na cestovnim graničnim prijelazima na unutarnjim granicama, a posebno ograničenja brzine koja nisu vezana za cestovnu sigurnost.

Istodobno, države članice su spremne osigurati objekte za kontrolu u slučaju ponovnog uvođenja nadzora unutarnjih granica.

*POGLAVLJE II.****Privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama****Članak 25.***Opći okvir za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama**

1. Ako se u području bez nadzora unutarnjih granica pojavi ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u nekoj državi članici, ta država članica može iznimno ponovo uesti nadzor državne granice, na svim ili nekim određenim dijelovima svojih unutarnjih granica, u trajanju od najviše 30 dana ili u predviđenom trajanju ozbiljne prijetnje ako je to trajanje dulje od 30 dana. Područje primjene i trajanje privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama ne smije prekoraciti vrijeme koje je izričito potrebno za odgovor na ozbiljnu prijetnju.

2. Nadzor državne granice na unutarnjim granicama ponovo se uvodi samo kao krajnja mjeru i u skladu s člancima 27., 28. i 29. Kriteriji navedeni u člancima 26. i 30. uzimaju se u obzir u svakom slučaju kada se smatra da je odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama u skladu s člancima 27., 28. ili 29.

▼B

3. Ako ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u dotičnoj državi članici potraje i nakon razdoblja navedenog u stavku 1. ovog članka, ta država članica može produljiti trajanje provodenja nadzora državne granice na svojim unutarnjim granicama, uzimajući u obzir kriterije navedene u članku 26. i u skladu s člankom 27., na istoj osnovi kao što je navedeno u stavku 1. ovog članka te, uzimajući u obzir nove elemente, za dodatna razdoblja od najviše 30 dana.

4. Ukupno trajanje razdoblja tijekom kojeg se nadzor državne granice ponovo uvodi na unutarnjim granicama, uključujući sva produljenja određena u stavku 3. ovog članka, ne smije prekoračiti šest mjeseci. Ako postoje iznimne okolnosti kako je navedeno u članku 29., to ukupno razdoblje može se produljiti na maksimalno dvije godine u skladu sa stavkom 1. tog članka.

*Članak 26.***Kriteriji za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama**

Ako se neka država članica odluči na, kao krajnju mjeru, ponovno privremeno uvođenje nadzora državne granice na jednoj ili više svojih unutarnjih granica ili na njihovim dijelovima ili odluči produljiti takvo privremeno ponovno uvođenje, u skladu s člankom 25. ili člankom 28. stavkom 1., ona ocjenjuje koliko ta mjera može na odgovarajući način ukloniti prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti te procjenjuje proporcionalnost mjere u odnosu na tu prijetnju. Kod donošenja te procjene, država članica posebice uzima u obzir sljedeće:

- (a) mogući utjecaj prijetnji na svoj javni poredak ili unutarnju sigurnost, uključujući one nakon terorističkih napada ili prijetnji i uključujući one od strane organiziranog kriminala;
- (b) mogući utjecaj takve mjere na slobodno kretanje osoba u okviru područja bez nadzora unutarnjih granica.

*Članak 27.***Postupak za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama na temelju članka 25.**

1. Ako država članica planira ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama na temelju članka 25., ona obavješćuje ostale države članice i Komisiju najkasnije četiri tjedna prije planiranog ponovnog uvođenja, ili u kraćem roku ako su okolnosti koje uzrokuju potrebu za ponovnim uvođenjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama poznate manje od četiri tjedna prije planiranog ponovnog uvođenja. U tu svrhu država članica dostavlja sljedeće informacije:

- (a) razloge za predloženo ponovno uvođenje, uključujući sve relevantne podatke koji detaljno navode događaje koji predstavljaju ozbiljnu prijetnju njezinom javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti;

▼B

- (b) područje primjene predloženog ponovnog uvođenja uz naznaku dijela ili dijelova unutarnjih granica gdje se nadzor državne granice treba ponovo uvesti;
- (c) nazine ovlaštenih graničnih prijelaza;
- (d) datum i trajanje planiranog ponovnog uvođenja;
- (e) prema potrebi, mјere koje druge države članice trebaju poduzeti.

Obavijest iz prvog podstavka mogu također zajednički podnijeti dvije ili više država članica.

Prema potrebi, Komisija može zahtijevati dodatne informacije od dotične države članice, odnosno dotičnih država članica.

2. Informacije iz stavka 1. podnose se Europskom parlamentu i Vijeću u isto vrijeme kada su priopćene i drugim državama članicama na temelju tog stavka.

3. Države članice koje podnose obavijest prema stavku 1. mogu, prema potrebi i u skladu s nacionalnim pravom, neke dijelove informacija proglašiti povjerljivima.

Proglašavanje informacija povjerljivima ne sprječava Komisiju da iste učini dostupnima Europskom parlamentu. Slanje i rukovanje informacija i dokumentima poslanima Europskom parlamentu prema ovom članku moraju biti u skladu s pravilima u vezi s proslijđivanjem i rukovanjem povjerljivim informacijama koja se primjenjuju između Europskog parlamenta i Komisije.

4. Nakon obavlješćivanja od strane određene države članice prema stavku 1. i u svrhu savjetovanja iz stavka 5., Komisija ili bilo koja druga država članica može dati mišljenje, ne dovodeći u pitanje članak 72. UFEU-a.

Ako je, na temelju informacija sadržanih u obavijesti ili dodatnih informacija koje je primila, Komisija zabrinuta u pogledu nužnosti ili proporcionalnosti planiranog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, ili smatra da bi bilo prikladno održati savjetovanje o nekom aspektu obavijesti, ona daje mišljenje o tome.

5. Informacije navedene u stavku 1., kao i svako mišljenje Komisije ili države članice prema stavku 4., predmetom su savjetovanja, uključujući, prema potrebi, zajedničke sastanke između države članice koja planira ponovo uvesti nadzor državne granice na unutarnjim granicama, drugih država članica, posebno onih koje su izravno zahvaćene takvim mjerama, i Komisije, s ciljem organizacije, prema potrebi, uzajamne suradnje između država članica i ispitivanja proporcionalnosti mjera u odnosu na događaje koji uzrokuju ponovno uvođenje nadzora državne granice i prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti.

▼B

6. Savjetovanje iz stavka 5. održava se najmanje deset dana prije planiranog datuma ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

*Članak 28.***Posebni postupak za slučajeve koji zahtijevaju hitne mjere**

1. Ako ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u državi članici zahtijeva poduzimanje hitnih mjeru, dotična država članica iznimno može bez odlaganja ponovo uvesti nadzor državne granice na unutarnjim granicama, u ograničenom razdoblju od najviše deset dana.

2. Ako država članica ponovno uvede nadzor državne granice na unutarnjim granicama, ona istovremeno o tome obavešćuje druge države članice i Komisiju te im dostavlja informacije iz članka 27. stavka 1. uključujući razloge koji opravdavaju korištenje postupka utvrđenog u ovom članku. Komisija se može savjetovati s drugim državama članicama odmah po primitku te obavijesti.

3. Ako ozbiljna prijetnja javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti potraje i nakon razdoblja navedenog u stavku 1. ovog članka, država članica može produljiti trajanje provođenja nadzora državne granice na svojim unutarnjim granicama za dodatna razdoblja od najviše 20 dana. Pritom dotična država članica uzima u obzir kriterije navedene u članku 26., uključujući ažuriranu ocjenu nužnosti i proporcionalnosti mjeru, te uzima u obzir sve nove elemente.

U slučaju takvog produljenja, odredbe članka 27. stavka 4. i 5. primjenjuju se *mutatis mutandis*, a savjetovanje se odvija bez odlaganja nakon što se o odluci o produljenju obavijeste Komisiji i države članice.

4. Ne dovodeći u pitanje članak 25. stavak 4., ukupno trajanje razdoblja tijekom kojeg se nadzor državne granice ponovo uvodi na unutarnjim granicama, na osnovi početnog razdoblja prema stavku 1. ovog članka i svakog produljenja prema stavku 3. ovog članka, ne smije prekoračiti dva mjeseca.

5. Komisija bez odlaganja obavešćuje Europski parlament o obavijestima na temelju ovog članka.

*Članak 29.***Posebni postupak kada iznimne okolnosti ugrožavaju sveukupno funkciranje područja bez nadzora unutarnjih granica****▼M1**

1. U iznimnim okolnostima, kada je sveukupno funkciranje područja bez nadzora unutarnjih granica ugroženo uslijed trajnih i ozbiljnih nedostataka povezanih s nadzorom vanjskih granica kako je navedeno u članku 21. ove Uredbe ili zbog toga što se država članica ne

▼M1

pridržava odluke Vijeća iz članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, i u mjeri u kojoj te okolnosti predstavljaju ozbiljnu prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti u okviru područja bez nadzora unutarnjih granica ili unutar njegovih dijelova, nadzor državne granice na unutarnjim granicama može se ponovno uvesti u skladu sa stavkom 2. ovog članka za razdoblje od najviše šest mjeseci. To se razdoblje može produljiti najviše tri puta za dodatno razdoblje od najviše šest mjeseci ako iznimne okolnosti traju i dalje.

▼B

2. Vijeće može, u krajnjem slučaju i kao mjeru za zaštitu zajedničkih interesa unutar područja bez nadzora unutarnjih granica, ako sve ostale mjeru, posebno one navedene u članku 21. stavku 1., ne mogu učinkovito ublažiti identificiranu ozbiljnu prijetnju, preporučiti da jedna ili više država članica odluče ponovo uvesti nadzor državne granice na svim unutarnjim granicama ili nekim njihovim određenim dijelovima. Preporuka Vijeća temelji se na prijedlogu Komisije. Države članice mogu zatražiti da Komisija takav prijedlog za preporuku podnese Vijeću.

U svojoj preporuci Vijeće mora barem naznačiti informacije navedene u članku 27. stavku 1. točkama od (a) do (e).

Vijeće može predložiti produljenje u skladu s uvjetima i postupkom utvrđenim u ovom članku.

Prije nego što država članica ponovno uvede nadzor državne granice na svim unutarnjim granicama ili na nekim njihovim dijelovima prema ovom stavku, dužna je o tome obavijestiti ostale države članice, Europski parlament i Komisiju.

3. U slučaju da neka država članica ne provodi preporuku iz stavka 2, ta država članica mora bez odgode obavijestiti Komisiju pismenim putem o svojim razlozima.

U takvom slučaju Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću ocjenjujući razloge koje je navela dotična država članica i posljedice za zaštitu zajedničkih interesa u području bez nadzora unutarnjih granica.

4. Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga, u vezi sa situacijama gdje okolnosti koje uzrokuju potrebu za produljivanjem nadzora državne granice na unutarnjim granicama u skladu sa stavkom 2. postanu poznate manje od 10 dana prije kraja prethodnog razdoblja ponovnog uvođenja, Komisija može, provedbenim aktima koji se odmah primjenjuju, u skladu s postupkom navedenim u članku 38. stavku 3. donijeti sve potrebne preporuke. Unutar 14 dana od donošenja tih preporuka, Komisija podnosi Vijeću prijedlog preporuke u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2016/1624 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. rujna 2016. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i o izmjeni Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 863/2007 Europskog parlamenta i Vijeća, Uredbe Vijeća (EZ) 2007/2004 i Odluke Vijeća 2005/267/EZ (SL L 251, 16.9.2016., str. 1.).

▼B

5. Ovaj članak ne dovodi u pitanje mjere koje država članica može donijeti u slučaju ozbiljne prijetnje javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti prema člancima 25., 27. i 28.

*Članak 30.***Kriteriji za privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na unutarnjim granicama kada iznimne okolnosti ugrožavaju sveukupno funkcioniranje područja bez nadzora unutarnjih granica**

1. Ako Vijeće, kao krajnju mjeru, u skladu s člankom 29. stavkom 2. preporuči privremeno ponovno uvođenje nadzora državne granice na jednoj ili više unutarnjih granica ili na njihovim dijelovima, ono ocjenjuje opseg u kojem bi ta mjera mogla na odgovarajući način ukloniti prijetnju javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti unutar područja bez nadzora unutarnjih granica te ocjenjuje proporcionalnost mjere u odnosu na tu prijetnju. Ta se ocjena temelji na detaljnim informacijama podnesenima od strane dotične države članice ili dotičnih država članica te od strane Komisije kao i na ostalim relevantnim informacijama uključujući one dobivene u skladu sa stavkom 2. ovog članka. Pri donošenju takve ocjene, posebno se uzima u obzir sljedeće:

- (a) dostupnost mjera tehničke ili finansijske potpore kojima bi se moglo pribjeći ili im se pribjeglo na nacionalnoj razini ili razini Unije, ili na obje razine, uključujući pomoć tijela, ureda ili agencija Unije kao što su Agencija, Europski potporni ured za azil, osnovan Uredboom (EU) br. 439/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾, ili Europski policijski ured (Europol), osnovan Odlukom 2009/371/PUP, te opseg u kojem bi te mjere mogle na odgovarajući način ukloniti prijetnje javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti unutar područja bez nadzora unutarnjih granica;
- (b) trenutačni i mogući budući učinak ozbiljnih nedostataka povezanih s nadzorom vanjskih granica koji su identificirani u okviru evaluacija provedenih na temelju Uredbe (EU) br. 1053/2013 i opseg u kojem ti ozbiljni nedostaci predstavljaju ozbiljne prijetnje javnom poretku ili unutarnjoj sigurnosti unutar područja bez nadzora unutarnjih granica;
- (c) mogući utjecaj ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama na slobodno kretanje osoba unutar područja bez nadzora unutarnjih granica.

2. Prije donošenja prijedloga preporuke Vijeća, u skladu s člankom 29. stavkom 2., Komisija može:

- (a) zatražiti da joj države članice, Agenciju, Europol ili druga tijela, uredi ili agencije Unije dostave dodatne informacije;

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 439/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 2010. o osnivanju Europskog potpornog ureda za azil (SL L 132, 29.5.2010., str. 11.).

▼B

- (b) provoditi posjete na licu mesta, uz podršku stručnjaka iz država članica te podršku Agencije, Europolu ili bilo kojih drugih relevantnih tijela, ureda ili agencija Unije, s ciljem dobivanja ili provjere informacija relevantnih za tu preporuku.

*Članak 31.***Obavješćivanje Europskog parlamenta i Vijeća**

Komisija i dotična država članica odnosno dotične države članice dužne su što je prije moguće obavijestiti Europski parlament i Vijeće o razlozima koji bi mogli pokrenuti primjenu članka 21. i članaka od 25. do 30.

*Članak 32.***Odredbe koje se primjenjuju u slučaju ponovnog uvodenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama**

U slučaju ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, relevantne odredbe glave II. primjenjuju se *mutatis mutandis*.

*Članak 33.***Izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama**

Unutar četiri tjedna od uklanjanja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, država članica koja je provodila nadzor državne granice na unutarnjim granicama Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji podnosi izvješće o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama, posebice navodeći početnu ocjenu i ispunjavanje kriterija iz članaka 26., 28. i 30., provođenje provjera, praktičnu suradnju sa susjednim državama članicama, posljedični učinak na slobodno kretanje osoba, učinkovitost ponovnog uvođenja nadzora državne granice na unutarnjim granicama, uključujući naknadnu ocjenu proporcionalnosti ponovnog uvođenja nadzora državne granice.

Komisija može izdati mišljenje o toj naknadnoj ocjeni privremenog ponovnog uvođenja nadzora državne granice na jednoj ili više unutarnjih granica ili njihovih dijelova.

Komisija Europskom parlamentu i Vijeću najmanje jednom godišnje podnosi izvješće o funkciranju područja bez nadzora unutarnjih granica. To izvješće uključuje popis svih odluka o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama koje su donesene tijekom relevantne godine.

*Članak 34.***Obavješćivanje javnosti**

Komisija i dotična država članica na usklađen način obavješćuju javnost o odluci o ponovnom uvođenju nadzora državne granice na unutarnjim granicama te posebice ukazuju na datum početka i datum završetka te mjere, osim ako postoje bitni sigurnosni razlozi da se tako ne postupi.

▼B

Članak 35.

Povjerljivost

Na zahtjev dotične države članice, ostale države članice, Europski parlament i Komisija poštuju povjerljivost informacija dostavljenih u vezi s ponovnim uvođenjem i produljenjem nadzora državne granice te izjednačenjem sastavljenim u skladu s člankom 33.

GLAVA IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Izmjene prilogâ

Komisija je ovlaštena donositi delegirane akte u skladu s člankom 37. u pogledu izmjena priloga III., IV. i VIII.

Članak 37.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 13. stavka 5. i članka 36. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 13. stavka 5. i članka 36. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Čim doneše delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

5. Delegirani akt donesen na temelju članka 13. stavka 5. i članka 36. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

▼B*Članak 38.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

*Članak 39.***Obavijesti**

1. Države članice Komisiji dostavljaju:

(a) popis boravišnih dozvola, na kojemu su razdvojene one obuhvaćene člankom 2. stavkom 16. točkom (a) i one obuhvaćene člankom 2. stavkom 16. točkom (b), uz uzorak dozvola obuhvaćenih člankom 2. stavkom 16. točkom (b). Boravišne iskaznice izdane u skladu s Direktivom 2004/38/EZ posebno se naznačuju kao takve i uzorci se dostavljaju za one boravišne iskaznice koje nisu izdane u skladu s jedinstvenim obrascem utvrđenim u Uredbi (EZ) br. 1030/2002;

(b) popis svojih graničnih prijelaza;

(c) referentne iznose zahtijevane za prelazak njihovih vanjskih granica, a koje svake godine utvrđuju nacionalna tijela;

(d) popis nacionalnih službi odgovornih za nadzor državne granice;

(e) primjerak uzorka iskaznica koje izdaju ministarstva vanjskih poslova;

(f) izuzeća od pravila u pogledu prelaženja vanjskih granica navedenih u članku 5. stavku 2. točki (a);

(g) statističke podatke navedene u članku 11. stavku 3.

2. Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama i javnosti informacije koje su joj dostavljene u skladu sa stavkom 1. objavom u *Službenom listu Europske unije*, seriji C, i drugim primijerenim sredstvima.

▼B*Članak 40.***Pogranični promet**

Ova Uredba ne dovodi u pitanje pravila Unije o pograničnom prometu te postojeće bilateralne sporazume o pograničnom prometu.

*Članak 41.***Ceuta i Melilla**

Odredbe ove Uredbe ne utječu na posebna pravila koja se primjenjuju na gradove Ceutu i Melillu, kako je određeno u Izjavi Kraljevine Španjolske o gradovima Ceuti i Melilli u Završnom aktu Sporazuma o pristupanju Kraljevine Španjolske Konvenciji o provedbi Schengenskog sporazuma od 14. lipnja 1985⁽¹⁾.

*Članak 42.***Dostavljanje informacija od strane država članica**

Države članice Komisiju obavješćuju o nacionalnim odredbama koje se odnose na članak 23. točke (c) i (d) o sankcijama iz članka 5. stavka 3. i bilateralnim sporazumima sklopljenima u skladu s ovom Uredbom. Naknadne izmjene tih odredaba dostavljaju se u roku od pet radnih dana.

Informacije koje dostavljaju države članice objavljaju se u *Službenom listu Europske unije*, seriji C.

*Članak 43.***Mehanizam evaluacije**

1. U skladu s Ugovorima i ne dovodeći u pitanje njihove odredbe o postupcima zbog povrede, provedba ove Uredbe od strane svake države članice ocjenjuje se pomoću mehanizma evaluacije.

2. Pravila o mehanizmu evaluacije navedena su u Uredbi (EU) br. 1053/2013. U skladu s tim mehanizmom evaluacije, države članice i Komisija zajednički provode redovite, objektivne i nepristrane evaluacije kako bi provjerile ispravnu primjenu ove Uredbe, a Komisija koordinira evaluacije u bliskoj suradnji s državama članicama. U okviru tog mehanizma, svaka se država članica evaluira najmanje jednom u pet godina od strane malog tima koji se sastoji od predstavnika Komisije i stručnjaka koje su imenovale države članice.

Evaluacije se mogu sastojati od najavljenih ili nenajavljenih posjeta na licu mjesta vanjskih ili unutarnjih granica.

U skladu s tim mehanizmom evaluacije, Komisija je odgovorna za donošenje višegodišnjih i godišnjih programa evaluacije te izvješća o evaluaciji.

⁽¹⁾ SL L 239, 22.9.2000., str. 73.

▼B

3. U slučaju mogućih nedostataka, dotičnim državama članicama mogu se uputiti preporuke za korektivne mjere.

Ako se u izvješću o evaluaciji koje je donijela Komisija u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) br. 1053/2013 utvrde ozbiljni nedostaci u provođenju nadzora vanjskih granica, primjenjuju se članci 21. i 29. ove Uredbe.

4. Europski parlament i Vijeće moraju biti obaviješteni o svim fazama evaluacije i moraju im se poslati svi relevantni dokumenti, u skladu s pravilima o povjerljivim dokumentima.

5. Europski parlament mora biti odmah i u potpunosti obaviješten o svakom prijedlogu za izmjenu ili zamjenu pravila utvrđenih u Uredbi (EU) br. 1053/2013.

Članak 44.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EZ) br. 562/2006 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s koreacijskom tablicom iz Priloga X.

Članak 45.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

▼B

PRILOG I.

Dokazi za utvrđivanje ispunjavanja uvjeta za ulazak

Dokazi navedeni u članku 6. stavku 3. mogu uključivati sljedeće:

(a) za poslovna putovanja:

- i. poziv tvrtke ili nekog tijela na sastanke, konferencije ili događaje vezane za trgovinu, industriju ili posao;
- ii. ostale dokumente koji dokazuju postojanje trgovinskih ili poslovnih odnosa;
- iii. ulaznice za sajmove i kongrese, ako ih osoba posjećuje;

(b) za putovanja radi školovanja ili drugih oblika izobrazbe:

- i. potvrda o upisu u obrazovnu ustanovu u svrhu pohađanja strukovnih ili teoretskih tečajeva u okviru osnovne i daljnje izobrazbe;
- ii. studentske iskaznice ili potvrde za upisane tečajeve;

(c) za turistička putovanja ili putovanja u privatne svrhe:

- i. dokazi o smještaju:
 - poziv domaćina ako osoba kod njega odsjeda,
 - dokaz ustanove koja pruža uslugu smještaja ili drugi odgovarajući dokument u kojem se navodi predviđeni smještaj;
- ii. dokazi u vezi s planom putovanja:
 - potvrda rezervacije organiziranog putovanja ili drugi odgovarajući dokument u kojem je naveden plan putovanja;
- iii. dokazi u vezi s povratkom:
 - povratna ili druga putna karta;

(d) za putovanja radi sudjelovanja na političkim, znanstvenim, kulturnim, sportskim ili vjerskim događanjima ili putovanja iz drugih razloga:

pozivnice, ulaznice, potvrde o upisu ili programi u kojima se, gdje god je to moguće, navodi naziv organizacije domaćina i trajanje boravka ili drugi odgovarajući dokument u kojem se navodi razlog posjeta.

▼B

PRILOG II.

Unošenje podataka

Na svim graničnim prijelazima sve službene i druge informacije od osobite važnosti evidentiraju se ručno ili električkim putem. Informacije koje se evidentiraju posebno uključuju:

- (a) imena službenika graničnog nadzora odgovornog za lokalnu provedbu granične kontrole te imena drugih službenika u svakom timu;
- (b) popuštanje u režimu granične kontrole osoba primijenjeno u skladu s člankom 9.;
- (c) izdavanje, na granici, zamjenskih isprava za putovnice;
- (d) uhićene osobe i prigovori (kaznena djela i prekršaji);
- (e) osobe kojima je zabranjen ulazak u skladu s člankom 14. (razlozi zabrane i državljanstva);
- (f) sigurnosni kodovi ulaznih i izlaznih pečata, osobni podaci službenika graničnog nadzora kojima se povjerava određeni pečat u bilo kojem trenutku ili smjeni te informacije koje se odnose na izgubljene i ukradene pečate;
- (g) prigovori osoba koje podliježu kontrolama;
- (h) ostale policijske ili sudske mjere od posebne važnosti;
- (i) posebni događaji.

▼B

PRILOG III.

Uzorci znakova kojima se označuju trake na graničnim prijelazima

DIO A

(¹)

(¹) Za Norvešku i Island logotip nije obvezan.

▼B

DIO B1: „viza nije potrebna”;

**VIZA
NIJE POTREBNA**

DIO B2: „sve putovnice”.

**SVE
PUTOVNICE**

▼B

DIO C

(¹)

(¹)

(¹)

▼B

VIZA
NIJE POTREBNA

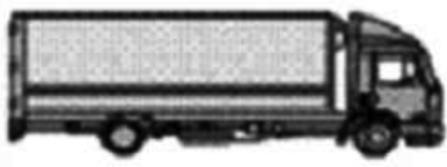
OSOBNA
VOZILA

VIZA
NIJE POTREBNA

AUTOBUSI

VIZA
NIJE POTREBNA

KAMIONI

▼B

**SVE
PUTOVNICE**

OSOBNA VOZILA

**SVE
PUTOVNICE**

AUTOBUSI

**SVE
PUTOVNICE**

KAMIONI

▼B

PRILOG IV.

Otiskivanje pečata

1. U putne isprave državljana trećih zemalja sustavno se otiskuje pečat prilikom ulaska i izlaska u skladu s člankom 11. Specifikacije tih pečata utvrđene su Odlukom Schengenskog izvršnog odbora SCH/COM-EX (94) 16 rev i SCH/Gem-Handb (93) 15 (POVJERLJIVO).
2. Sigurnosni kodovi na pečatima mijenjaju se u pravilnim vremenskim razmacima od najviše mjesec dana.
3. Na ulasku i izlasku državljana trećih zemalja koji podliježu obvezi posjedovanja vize, pečat se u pravilu otiskuje na stranicu suprotnu od one na koju je unesena viza.

Ako se ta stranica ne može iskoristiti, pečat se otiskuje na sljedećoj stranici. Pečat se ne otiskuje u području koje se strojno očitava.

4. Države članice određuju nacionalne kontaktne točke odgovorne za razmjenu informacija o sigurnosnim kodovima ulaznih i izlaznih pečata na graničnim prijelazima i o njima obavješćuju druge države članice, Glavno tajništvo Vijeća i Komisiju. Te kontaktne točke bez odlaganja imaju pristup informacijama vezanim za zajedničke ulazne i izlazne pečate koji se koriste na vanjskim granicama doličnih država članica, a posebno informacijama o:
 - (a) graničnom prijelazu kojem je dodijeljen dani pečat;
 - (b) osobnim podacima službenika graničnog nadzora kojem je pečat povjeren u bilo kojem trenutku;
 - (c) sigurnosnom kodu žiga u bilo kojem trenutku.

Svi upiti koji se odnose na zajedničke ulazne i izlazne pečate dostavljaju se gore navedenim nacionalnim kontaktnim točkama.

Nacionalne kontaktne točke bez odlaganja šalju drugim kontaktnim točkama, Glavnom tajništvu Vijeća i Komisiji informacije o promjenama vezanima uz kontaktne točke kao i o izgubljenim ili ukradenim pečatima.

▼B*PRILOG V.*

DIO A

Postupci za zabranu ulaska na granici

1. Nadležni službenik graničnog nadzora u slučaju zabrane ulaska:
 - (a) ispunjava standardni obrazac za zabranu ulaska prikazan u dijelu B. Dotični državljanin treće zemlje potpisuje obrazac i zadržava primjerak potписанog obrasca. Ako državljanin treće zemlje odbije potpisati obrazac, službenik graničnog nadzora to upisuje u obrazac u stavku „napomene“;
 - (b) otiskuje ulazni pečat u putovnicu poništavajući ga tako da ga prekriže neizbrisivom crnom tintom, a na desnoj strani, nasuprot njemu, također neizbrisivom tintom upisati slovo (slova) koja odgovaraju razlogu (razlozima) zabrane ulaska, a koji se popis slova navodi u gore navedenom standardnom obrascu za zabranu ulaska;
 - (c) poništava ili ukida vizu, ako je potrebno, u skladu s uvjetima iz članka 34. Uredbe (EZ) br. 810/2009;
 - (d) evidentira svaku zabranu ulaska u evidenciju ili popis navodeći osobne podatke i državljanstvo dotičnog državljanina treće zemlje, podatke iz dokumenta kojim se državljaninu treće zemlje odobrava prelazak granice, razlog i datum zabrane ulaska.
2. Ako je državljanina treće zemlje kojemu je zabranjen ulazak do granice doveo prijevoznik, mjesno nadležno tijelo:
 - (a) nalaže prijevozniku da preuzme odgovornost za državljanina treće zemlje i da njega bez odlaganja preveze u treću zemlju iz koje ga je dovezao, u treću zemlju koja je izdala ispravu kojom se njemu odobrava prelazak granice ili u bilo koju treću zemlju koja jamči njegov prihvat; ili da mu osigura prijevozno sredstvo za daljnji prijevoz u skladu s člankom 26. Schengenske konvencije i Direktive Vijeća 2001/51/EZ ⁽¹⁾;
 - (b) u očekivanju daljnog prijevoza poduzima odgovarajuće mjere u skladu s nacionalnim pravom i uzimajući u obzir lokalne prilike kako bi sprječilo nezakoniti ulazak u zemlju državljana treće zemlje kojima je zabranjen ulazak.
3. Kada postoje razlozi za zabranu ulaska i uhićenje državljanina treće zemlje, službenik graničnog nadzora kontaktira tijela nadležna za odluku o dalnjim mjerama u skladu s nacionalnim pravom.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 2001/51/EZ od 28. lipnja 2001. o dopuni odredaba članka 26. Konvencije o primjeni Sporazuma iz Schengena od 14. lipnja 1985. (SL L 187, 10.7.2001., str. 45.).

▼B

DIO B

Standardni obrazac za zabranu ulaska na granici

Država Logotip države (naziv ureda) <hr/> <hr/> <hr/>	 (1)
ZABRANA ULAGA NA GRANICI	
Dana _____ u (vrijeme) _____ na graničnom prijelazu _____ Mi, niže potpisani, _____ pred sobom imamo: Prezime _____ Ime _____ Datum rođenja _____ Mjesto rođenja _____ Spol _____ Državljanstvo _____ S boravištem u _____ Vrsta identifikacijske isprave _____ Broj _____ Izdana u _____ dana _____ Broj vize _____ Vrsta _____ izdana od _____ Vrijedi od _____ do _____ za razdoblje od _____ dana iz sljedećih razloga: _____	
Dolazi iz _____ (navesti prijevozno sredstvo, npr. broj leta), te ga/ju se obavješćuje da mu/joj se zabranjuje ulazak u zemlju u skladu s (navesti upućivanje na važeće nacionalno pravo) iz sljedećih razloga:	
☐ (A) nema valjanu putnu ispravu(-e) ☐ (B) ima lažnu/krivotvorenu ispravu ☐ (C) nema valjanu vizu ili boravišnu dozvolu ☐ (D) ima lažnu/krivotvorenu vizu ili boravišnu dozvolu ☐ (E) nema odgovarajuću dokumentaciju kojom bi opravdao svrhu i uvjete svog boravka Nije/nisu dostavljen(-i) na uvid sljedeći dokumenti: _____	
☐ (F) već je boravio 90 dana u prethodnom razdoblju od 180 dana na državnom području država članica Europske unije. ☐ (G) nema dovoljno sredstava za uzdržavanje s obzirom na trajanje i vrstu boravka ili sredstava za povratak u matičnu državu ili državu tranzita ☐ (H) radi se o osobi za koju je izданo upozorenje u svrhu zabrane ulaska	
☐ u SIS-u ☐ u nacionalnoj evidenciji	
☐ (I) smatra se prijetnjom <i>javnom poretku, unutarnjoj sigurnosti ili međunarodnim odnosima</i> jedne ili više država članica Europske unije (<i>svaka država mora navesti upućivanja na nacionalno pravo koje se odnosi natake slučajevu zabrane ulaska</i>)	
Napomene Dotična osoba može izjaviti žalbu protiv odluke o zabrani ulaska kako je predviđeno nacionalnim pravom. Dotičnoj osobi uručuje se primjerak ovog dokumenta (<i>svaka država mora navesti upućivanja na nacionalno pravo i postupak koji se odnosi na pravo na podnošenje žalbe</i>).	
Potpis dotične osobe	Službenik zadužen za kontrolu

(1) Za Norvešku i Island logotip nije obvezan.

▼B*PRILOG VI.***Posebna pravila za različite vrste granica i različita prijevozna sredstva koja se koriste za prelazak vanjskih granica država članica**1. **Kopnene granice**1.1. *Kontrole cestovnog prometa*

1.1.1. Za osiguranje učinkovite kontrole osoba te istodobno osiguravajući siguran i neometan protok cestovnog prometa, kretanje na graničnim prijelazima uređuje se na odgovarajući način. Prema potrebi, države članice mogu sklopiti bilateralne sporazume o usmjeravanju i zaustavljanju prometa. O tome obavješćuju Komisiju u skladu s člankom 42.

1.1.2. Države članice mogu, kad to smatraju prikladnim i kada to okolnosti dopuštaju, na određenim graničnim prijelazima na kopnenim granicama uspostaviti zasebne trake u skladu s člankom 10.

Nadležna tijela država članica mogu u bilo kojem trenutku ukinuti zasebne trake u iznimnim okolnostima i ako to zahtijevaju prometni i infrastrukturni uvjeti.

Države članice mogu surađivati sa susjednim zemljama u vezi s uvođenjem zasebnih traka na graničnim prijelazima na vanjskim granicama.

1.1.3. U pravilu, osobe koje putuju vozilom mogu za vrijeme kontrola ostati u vozilu. Međutim, ako to zahtijevaju okolnosti, od osoba može biti zatraženo da napuste vozilo. Temeljite kontrole će se provoditi, ako to lokalne okolnosti dopuštaju, u područjima koja su odredena za tu svrhu. Kad je to god moguće, a u interesu sigurnosti osoblja, kontrole će provoditi dva službenika graničnog nadzora.

1.1.4. **Zajednički granični prijelazi**

1.1.4.1. Države članice mogu sklapati ili zadržati bilateralne sporazume sa susjednim trećim zemljama o uspostavi zajedničkih graničnih prijelaza, na kojima službenici graničnog nadzora države članice i službenici graničnog nadzora treće zemlje neposredno jedan nakon drugoga obavljaju izlazne i ulazne kontrole u skladu sa svojim nacionalnim pravom na državnom području druge stranke. Zajednički granični prijelazi mogu se nalaziti na državnom području države članice ili na državnom području treće zemlje.

1.1.4.2. Zajednički granični prijelazi koji se nalaze na državnom području države članice: bilateralni sporazumi kojima se uspostavljaju zajednički granični prijelazi koji se nalaze na državnom području države članice obuhvaćaju odobrenje za službenike graničnog nadzora iz treće zemlje za obavljanje njihovih dužnosti u državi članici, poštujući sljedeća načela:

- (a) Međunarodna zaštita: državljaninu treće zemlje koji zatraži međunarodnu zaštitu na državnom području države članice daje se pristup odgovarajućim postupcima dotične države članice u skladu s pravnom stečevinom Unije o azilu.

▼B

- (b) Uhićenje osobe ili privremeno oduzimanje vlasništva: ako službenici graničnog nadzora iz treće zemlje ustanove činjenice koje opravdavaju uhićenje ili stavljanje pod zaštitu osobe ili privremeno oduzimanje vlasništva, o tim činjenicama obavešećuju nadležna tijela države članice, a ta tijela države članice osiguravaju odgovarajuće praćenje u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom i pravom Unije, neovisno o državljanstvu dotične osobe.

- (c) Osobe s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije koje ulaze na područje Unije: službenici graničnog nadzora iz treće zemlje ne sprečavaju osobama s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije ulazak na područje Unije. Ako postoje razlozi koji opravdavaju uskraćivanje izlaska iz dotične treće zemlje, službenici graničnog nadzora iz treće zemlje obaveštavaju nadležna tijela države članice o tim razlozima i nadležna tijela države članice osiguravaju odgovarajuće praćenje u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom i pravom Unije.

- 1.1.4.3. Zajednički granični prijelazi koji se nalaze na državnom području treće zemlje: bilateralni sporazumi kojima se uspostavljaju zajednički granični prijelazi smješteni na državnom području treće zemlje obuhvaćaju odobrenje za službenike graničnog nadzora države članice za obavljanje svojih dužnosti u trećoj zemlji. Za potrebe ove Uredbe, sve kontrole koje obavljaju službenici graničnog nadzora države članice na zajedničkom graničnom prijelazu koji se nalazi na državnom području treće zemlje smatraju se obavljenima na državnom području dotične države članice. Službenici graničnog nadzora države članice obavljaju svoje zadaće u skladu s ovom Uredbom i poštujući sljedeća načela:
 - (a) Međunarodna zaštita: državljaninu treće zemlje koji je na izlasku prošao kontrolu službenika graničnog nadzora treće zemlje i koji potom od službenika graničnog nadzora države članice smještenoga u trećoj zemlji zatraži međunarodnu zaštitu, daje se pristup odgovarajućim postupcima države članice u skladu s pravnom stečevinom Unije o azilu. Nadležna tijela treće zemlje prihvaćaju premještaj dotične osobe na državno područje države članice.

 - (b) Uhićenje osobe ili privremeno oduzimanje vlasništva: ako službenici graničnog nadzora države članice ustanove činjenice koje opravdavaju uhićenje ili stavljanje pod zaštitu osobe ili privremeno oduzimanje vlasništva, djeluju u skladu s nacionalnim i međunarodnim pravom i pravom Unije. Nadležna tijela treće zemlje prihvaćaju premještaj dotične osobe na državno područje države članice.

 - (c) Pristup IT sustavima: službenici graničnog nadzora države članice trebaju imati mogućnost korištenja informatičkih sustava za obradu osobnih podataka u skladu s člankom 8. Državama članicama dopušteno je uspostavljanje tehničkih i organizacijskih sigurnosnih mjera koje nalaže pravo Unije u pogledu zaštite osobnih podataka od slučajnog ili nezakonitog uništavanja ili slučajnoga gubitka, promjena, neovlaštenog odavanja podataka ili pristupa, uključujući pristup nadležnih tijela treće zemlje.

- 1.1.4.4. Prije sklapanja ili mijenjanja bilo kojeg bilateralnog sporazuma o zajedničkim graničnim prijelazima sa susjednim trećim zemljama, dotična država članica savjetuje se s Komisijom o sukladnosti sporazuma s pravom Unije. Komisija se obavešećuje o već postojećim bilateralnim sporazumima do 20. siječnja 2014.

▼B

Kada Komisija smatra da određeni sporazum nije usklađen s pravom Unije, o tome obavješćuje dotičnu državu članicu. Država članica poduzima odgovarajuće korake za izmjenu sporazuma u razumnom roku, kako bi se uklonile utvrđene neusklađenosti.

1.2. Kontrole u željezničkom prometu

1.2.1. Kontrole se obavljaju na putnicima u željezničkom prometu i na osoblju željeznice u vlakovima koji prelaze vanjske granice, uključujući i osobe u teretnim ili praznim vlakovima. Države članice mogu sklopiti bilateralne ili multilateralne sporazume o pravilima za obavljanje takvih kontrola, poštujući načela utvrđena u točki 1.1.4. Te kontrole obavljaju se na jedan od sljedećih načina:

- na prvoj postaji na dolasku ili posljednjoj postaji na odlasku s državnog područja države članice,
- u vlaku, tijekom provoza između posljednje postaje odlaska u trećoj zemlji i prve postaje na dolasku na državno područje države članice ili obrnuto,
- na posljednjoj postaji na odlasku ili prvoj postaji na dolasku na državno područje treće zemlje.

1.2.2. K tome, da bi se omogućio neometani tok željezničkog prometa putničkih vlakova velikih brzina, države članice na trasama tih vlakova iz trećih zemalja također mogu odlučiti, zajedničkim sporazumom s dotičnim trećim zemljama, te poštujući načela utvrđena u točki 1.1.4., obavljati kontrole osoba u tim vlakovima iz trećih zemalja, na bilo koji od sljedećih načina:

- na postajama u trećim zemljama gdje se osobe ukrcavaju na vlak,
- na postajama gdje se osobe iskrcavaju iz vlaka na državnom području država članica,
- u vlaku tijekom provoza između postaja na državnom području treće zemlje i postaja na državnom području država članica, pod uvjetom da osobe ostaju u vlaku.

1.2.3. Što se tiče brzih vlakova iz trećih zemalja koji se više puta zaustavljaju na državnom području država članica, ako je željeznički prijevoznik u mogućnosti ukrcati putnike isključivo za preostali dio puta unutar državnog područja država članica, takvi putnici podliježu ulaznim kontrolama bilo u vlaku ili na postaji odredišta osim u slučajevima kad su kontrole bile provedene u skladu s točkom 1.2.1. ili prvom alinejom točke 1.2.2.

Osobe koje žele vlakom putovati isključivo preostali dio puta unutar državnog područja država članica, prije polaska vlaka dobivaju preciznu obavijest da će podlijeti ulaznim kontrolama tijekom putovanja ili u postaji odredišta.

1.2.4. Kada putuju u obrnutom smjeru, osobe u vlaku podliježu izlaznim kontrolama na temelju sličnih postupaka.

▼B

- 1.2.5. Službenik graničnog nadzora može odrediti pregled unutrašnjih prostora u vagonima, prema potrebi i uz pomoć kontrolora vlaka, kako bi provjerio ima li u njima skrivenih predmeta ili osoba koji podlježu graničnim kontrolama.
- 1.2.6. Kad postoje razlozi za sumnju da se osobe koje su prijavljene ili su osumnjičene za počinjenje kaznenog djela ili državljanini trećih zemalja koji namjeravaju nezakonito ući skrivaju u vlaku, službenik graničnog nadzora, ako ne može djelovati u skladu sa svojim nacionalnim propisima, obavešćuje države članice prema čijem državnom području ili unutar čijeg se državnog područja vlak kreće.

2. Zračne granice

2.1. Postupci za kontrolu u međunarodnim zračnim lukama

- 2.1.1. Nadležna tijela država članica osiguravaju da operator zračne luke poduzme potrebne mjere kako bi fizički odvojio tokove putnika na unutarnjim letovima od tokova putnika na ostalim letovima. U tu svrhu uspostavlja se odgovarajuća infrastruktura u svim međunarodnim zračnim lukama.
- 2.1.2. Mjesto na kojem se provode granične kontrole utvrđuje se u skladu sa sljedećim postupkom:

- (a) putnici na letu iz treće zemlje koji se ukreavaju na unutarnji let podlježu ulaznoj kontroli u odredišnoj zračnoj luci leta iz treće zemlje. Putnici na unutarnjem letu koji se ukreavaju na let prema trećoj zemlji (transferni putnici) podlježu izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska tog leta;
- (b) za letove iz ili u treće zemlje bez transfernih putnika i za letove s više od jednog zaustavljanja u zračnim lukama država članica bez promjene zrakoplova:
 - i. putnici na letovima iz ili u treće zemlje bez prethodnog ili kasnijeg transfera unutar državnog područja država članica podlježu ulaznoj kontroli u ulaznoj zračnoj luci i izlaznoj kontroli u izlaznoj zračnoj luci;
 - ii. putnici na letovima iz ili u treće zemlje s više od jednog zaustavljanja na državnom području država članica bez promjene zrakoplova (tranzitni putnici), i pod uvjetom da se putnici ne mogu ukrcati u zrakoplov radi nastavka dijela puta na državnom području država članica, podlježu ulaznoj kontroli u zračnoj luci dolaska i izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska;
 - iii. kad na letovima iz trećih zemalja s više zaustavljanja na državnom području država članica zračni prijevoznik ukrepa putnike samo radi putovanja na preostalom dijelu puta na tom državnom području, putnici podlježu izlaznoj kontroli u zračnoj luci polaska, a ulaznoj provjeri u zračnoj luci dolaska.

Kontrole putnika, koji su se tijekom ovih zaustavljanja već nalažili u zrakoplovu i nisu se ukrcali na državnom području država članica, provode se u skladu s točkom ii. Primjenjuje se obrnuti postupak na one kategorije letova gdje je zemlja odredišta treća zemlja.

▼B

- 2.1.3. Granične kontrole se obično ne provode u zrakoplovu ili na izlazu, osim ako je to opravданo na temelju procjene rizika vezanih uz unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje. Kako bi osigurale da se u zračnim lukama označenima kao graničnim prijelazima osobe kontroliraju u skladu s pravilima iz članaka od 7. do 14., države članice osiguravaju da tijela u zračnim lukama poduzimaju potrebne mjere radi usmjeravanja prometa putnika prema objektima namijenjenima za obavljanje kontrola.

Države članice osiguravaju da operator zračne luke poduzima potrebne mjere kako bi spriječio ulazak i izlazak neovlaštenih osoba u i iz rezerviranih područja, kao što je tranzitno područje. Kontrole se obično ne provode u tranzitnom području, osim ako je to opravданo na temelju procjene rizika vezanih uz unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje; posebno se kontrole u ovom području mogu obavljati na osobama koje moraju imati zrakoplovno-tranzitnu vizu kako bi se provjerilo posjeduju li one takvu vizu.

- 2.1.4. Kada u slučajevima više sile ili neposredne opasnosti ili prema uputama nadležnih tijela zrakoplov na letu iz treće zemlje mora sletjeti na stajanku koja nije granični prijelaz, taj zrakoplov može nastaviti let samo uz odobrenje službenika graničnog nadzora i carinskih tijela. Jednako se postupa u slučajevima kada zrakoplov na letu iz treće zemlje sleti bez dozvole. Kontrola osoba u tim zrakoplovima uvijek se provodi u skladu s člancima od 7. do 14.

2.2. Postupci za kontrole na aerodromima

- 2.2.1. Osigurat će se da su osobe također kontrolirane, u skladu s člancima od 7. do 14., u zračnim lukama koje nemaju status međunarodnih zračnih luka prema važećem nacionalnom pravu (aerodromi), ali kroz koje je dopušteno preusmjeravanje letova iz ili prema trećim zemljama.
- 2.2.2. Odstupajući od točke 2.1.1., na aerodromima nije potrebno fizički odvajati tokove putnika s unutarnjih i ostalih letova, čime se ne dovodi u pitanje Uredba (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Osim toga, kada promet nije gust, stalna nazočnost službenika graničnog nadzora nije nužna, ali samo ako se jamči da se potreban broj osoblja može pravodobno rasporediti.
- 2.2.3. Kada na aerodromu službenici graničnog nadzora nisu stalno nazočni, direktor aerodroma te službenike graničnog nadzora na odgovarajući način obavještuje o dolascima i polascima zrakoplova na letovima iz ili prema trećim zemljama.

2.3. Kontrole osoba na privatnim letovima

- 2.3.1. U slučaju privatnih letova iz ili prema trećim zemljama, kapetan prije polijetanja mora obavijestiti službenike graničnog nadzora države članice odredišta, a, prema potrebi, i državu članicu prvog ulaska, putem opće izjave koja između ostalog sadržava plan leta u skladu s Prilogom II. Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu te informacije o osobnim podacima putnika.

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 300/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o zajedničkim pravilima u području zaštite civilnog zračnog prometa i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2320/2002 (SL L 97, 9.4.2008., str. 72.).

▼B

- 2.3.2. Ako se privatni letovi iz treće zemlje na putu za državu članicu zaustavljaju na državnom području drugih država članica, nadležna tijela države članice ulaska provode graničnu kontrolu i ulazni pečat na opću izjavu iz točke 2.3.1.
- 2.3.3. Kada se ne može sa sigurnošću utvrditi da je riječ o letu isključivo iz državnog područja države članice ili jedino prema državnim područjima država članica bez zaustavljanja na državnom području treće zemlje, nadležna tijela provode kontrole osoba u zračnim lukama i aerodromima u skladu s točkama 2.1. i 2.2.
- 2.3.4. Ulazak i izlazak jedrilica, ultralakih zrakoplova, helikoptera, malih zrakoplova koji mogu letjeti samo na kratkim udaljenostima i zračnih brodova uređuje se nacionalnim pravom, a prema potrebi i bilateralnim sporazumima.

3. Morske granice***3.1. Opći postupci kontrole u pomorskom prometu***

- 3.1.1. Kontrole brodova provode se u luci dolaska ili luci polaska, ili na području namijenjenom za tu svrhu, koje se nalazi u neposrednoj blizini plovila, ili na plovilu u teritorijalnim vodama kako je definirano Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora. Države članice mogu sklopiti sporazume u skladu s kojima se kontrole također mogu obavljati tijekom prelazaka ili nakon dolaska ili odlaska broda iz državnog područja treće zemlje, poštujući načela utvrđena u točki 1.1.4.
- 3.1.2. Kapetan broda, brodski agent ili neka druga osoba koju je kapetan broda propisano ovlastio ili koja je ovlaštena na način koji je prihvativ dotičnom javnom nadležnom tijelu (u oba slučaja „kapetan broda”), sastavlja popis posade i svih putnika s podacima kako se traže u obrascima 5. (popis posade) i 6. (popis putnika) Konvencije o olakšicama u međunarodnom pomorskom prometu (Konvencija FAL) kao i, prema potrebi, s brojevima viza ili boravišnih dozvola:

- u roku od najmanje 24 sata prije dolaska u luku, ili
- najkasnije kada brod napusti prethodnu luku, ako je vrijeme putovanja kraće od dvadeset četiri sata, ili
- ako luka pristajanja nije poznata ili se promijeni tijekom putovanja, čim je ta informacija dostupna.

Kapetan broda dostavlja taj popis (popise) službenicima graničnog nadzora ili, ako je tako određeno nacionalnim pravom, drugim odgovarajućim nadležnim tijelima, koja bez odgode dostavljaju popis(e) službenicima graničnog nadzora.

- 3.1.3. Službenici graničnog nadzora ili nadležna tijela iz točke 3.1.2. kapetanu broda dostavljaju potvrdu o primitku (potpisu presliku popisa ili elektroničku potvrdu o primitku) koju on treba predočiti na zahtjev kada se brod nalazi u luci.
- 3.1.4. Kapetan broda odmah izvješćuje nadležno tijelo o bilo kakvim promjenama u sastavu posade ili broju putnika.

Osim toga, kapetan broda žurno, te u roku navedenom u točki 3.1.2., obavješćuje nadležna tijela o postojanju slijepih putnika na brodu. Međutim, za slijepе putnike je i dalje odgovoran kapetan broda.

▼B

Odstupajući od članaka 5. i 8., nad osobama koje ostaju na brodu ne provode se sustavne granične kontrole. Međutim, službenici graničnog nadzora obavljaju pregled broda i obavljaju kontrolu osoba koje ostaju na brodu samo kada je to opravdano na temelju procjene rizika u pogledu unutarnje sigurnosti i nezakonitog useljavanja.

- 3.1.5. Kapetan broda pravodobno i u skladu s važećim pravilima dotične luke obavještuje nadležna tijela o polasku broda.

3.2. *Posebni postupci kontrole za određene vrsta plovila*

Brodovi za kružna putovanja

- 3.2.1. Kapetan broda za kružna putovanja nadležnim tijelima dostavlja plan i program putovanja čim su utvrđeni te ne kasnije od roka utvrđenog u točki 3.1.2.

- 3.2.2. Ako plan putovanja broda za kružna putovanja obuhvaća isključivo luke na državnom području država članica, odstupajući od članaka 5. i 8., ne provodi se granična kontrola i brod za kružna putovanja može pristajati u lukama koje nisu granični prijelazi.

Međutim, kontrole posade i osoba na tim brodovima obavljaju se samo kada je to opravdano na temelju procjene rizika u pogledu unutarnje sigurnosti i nezakonitog useljavanja.

- 3.2.3. Odstupajući od članka 8., ako plan putovanja broda za kružna putovanja obuhvaća luke na državnom području država članica i luke u trećim zemljama, granična kontrola se provodi na sljedeći način:

- (a) ako brod za kružna putovanja dolazi iz luke koja se nalazi u trećoj zemlji i prvi put pristaje u luci na državnom području države članice, posada i putnici podliježu ulaznoj kontroli na temelju nominalnog popisa članova posade i putnika iz točke 3.1.2.

Putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznoj kontroli u skladu s člankom 8., osim ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje pokaže da nije potrebno provoditi takvu kontrolu;

- (b) ako brod za kružna putovanja dolazi iz luke koja se nalazi u trećoj zemlji i ponovno pristane u luku na državnom području države članice, posada i putnici podliježu ulaznoj kontroli na temelju nominalnog popisa posade i putnika iz točke 3.1.2., u mjeri u kojoj su ti popisi izmijenjeni od pristajanja broda za kružna putovanja u prethodnoj luci na državnom području države članice.

Putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznim kontrolama u skladu s člankom 8., osim ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje pokaže da nije potrebno provoditi takvu kontrolu;

- (c) ako brod za kružna putovanja dolazi iz luke koja se nalazi u državi članici i pristaje u luci također u državi članici, putnici koji izlaze na kopno podliježu ulaznoj kontroli u skladu s člankom 8. ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje to zahtijeva;

▼B

- (d) ako brod za kružna putovanja polazi iz luke koja se nalazi u državi članici prema luci u trećoj zemlji, posada i putnici podlježu izlaznim kontrolama na temelju nominalnog popisa posade i putnika.

Ako procjena rizika po unutarnju sigurnost i nezakonito useljavanje to zahtijeva, putnici koji se ukrcavaju na brod podlježu izlaznoj kontroli u skladu s člankom 8.;

- (e) ako brod za kružna putovanja polazi iz luke koja se nalazi u državi članici prema luci koja se također nalazi u državi članici, ne provodi se izlazna kontrola.

Međutim, kontrole posade i osoba na tim brodovima obavljaju se samo kada je to opravdano na temelju procjene rizika u pogledu unutarnje sigurnosti i nezakonitog useljavanja.

Izletnička plovdba

- 3.2.4. Odstupajući od članaka 5. i 8., osobe koje se nalaze na izletničkom plovilu koje dolazi iz ili polazi prema luci u državi članici ne podlježu graničnoj kontroli i mogu ući u luku koja nije granični prijelaz.

Međutim, u skladu s procjenom rizika od nezakonitog useljavanja, a posebno kada je obala treće zemlje u neposrednoj blizini državnog područja dotične države članice, provodi se kontrola osoba i/ili fizički pretražuje izletničko plovilo.

- 3.2.5. Odstupajući od članka 5., izletničko plovilo koje dolazi iz treće zemlje može, u iznimnom slučaju, ući u luku koja nije granični prijelaz. U tom slučaju, osobe na plovilu obavješćuju lučke vlasti kako bi im odobrile ulazak u tu luku. Lučke vlasti stupaju u vezu s tijelima u najблиžoj luci koja je određena kao granični prijelaz kako bi ih obavijestile o dolasku plovila. Izjava o putnicima se daje podnošenjem popisa ukrcanih osoba lučkim vlastima. Taj popis se stavlja na raspolaganje službenicima graničnog nadzora najkasnije po dolasku.

Na isti način, ako zbog više sile izletničko plovilo koje dolazi iz treće zemlje mora pristati u luku koja nije granični prijelaz, lučke vlasti obavješćuju tijela u najблиžoj luci određenoj kao granični prijelaz kako bi ih obavijestili o nazočnosti plovila.

- 3.2.6. Tijekom tih kontrola predaje se dokument koji sadrži sve tehničke karakteristike plovila te imena osoba na brodu. Primjerak tog dokumenta dostavlja se tijelima u lukama ulaska i izlaska. Sve dok se plovilo zadržava u teritorijalnim vodama jedne od država članica, primjerak tog dokumenta nalazi se među ispravama plovila.

Obalni ribolov

- 3.2.7. Odstupajući od članaka 5. i 8., posade ribarskih brodova obalnog ribolova koji se vraćaju svaki dan ili u roku od 36 sati u matičnu luku ili u bilo koju drugu luku na državnom području država članica a da pritom ne pristaju u neku luku na državnom području treće zemlje, ne kontroliraju se sistematski. Međutim, procjena rizika od nezakonitih migracija, posebno kada je obala treće zemlje u neposrednoj blizini državnog područja dotične države članice, uzima se u obzir pri utvrđivanju učestalosti kontroli. Kontrola osoba i/ili fizička pretraga plovila provodi se u skladu s tim rizicima.

▼B

- 3.2.8. Kontrola posada ribarskih brodova obalnog ribolova koji nisu registrirani u luci na državnom području država članica provodi se u skladu s odredbama koje se odnose na pomorce.

Trajektne linije

- 3.2.9. Provode se kontrole putnika na trajektnim linijama prema lukama trećih zemalja. Primjenjuju se sljedeća pravila:

(a) države članice osiguravaju, gdje je to moguće, zasebne trake u skladu s člankom 10.;

(b) kontrola putnika pješaka provodi se pojedinačno;

(c) kontrola putnika u vozilima provodi se dok su oni u vozilu;

(d) putnici na trajektima koji putuju autobusima smatraju se putnicima pješacima. Ti putnici izlaze iz autobusa radi kontrole;

(e) kontrola vozača vozila za prijevoz teškog tereta i osoba u pratnji provodi se dok se osobe nalaze u vozilu. Ta se kontrola u načelu obavlja zasebno od kontrole ostalih putnika;

(f) u svrhu brze provedbe kontrole postoji dovoljan broj ulaza;

(g) kako bi se posebno otkrili nezakoniti imigranti, provodi se nasumična pretraga prijevoznih sredstava te, prema potrebi, tereta te druge robe pohranjene u prijevoznom sredstvu;

(h) prema članovima posade trajekta postupa se isto kao i prema članovima posade trgovачkih brodova;

(i) točka 3.1.2. (obveza podnošenja popisa posade i putnika) ne primjenjuje se. Ako se popis osoba na brodu mora sastaviti u skladu s Direktivom Vijeća 98/41/EZ⁽¹⁾, presliku tog popisa kapetan broda dostavlja nadležnim tijelima luke dolaska na državnom području država članica ne kasnije od trideset minuta nakon polaska iz luke treće zemlje.

- 3.2.10. Kada trajekt koji dolazi iz treće zemlje te obavlja više od jednog pristajanja na državnom području država članica, ukreca putnike samo za preostali dio puta na tom državnom području, ti putnici podliježu izlaznim kontrolama u luci polaska i ulaznim kontrolama u luci dolaska.

Kontrole osoba koje su tijekom takvih kratkih pristajanja već na trajektu i koje se nisu ukrcale na državnom području država članica obavljaju se u luci dolaska. Obrnuti postupak primjenjuje se kada je zemlja odredišta treća zemlja.

⁽¹⁾ Direktiva Vijeća 98/41/EZ od 18. lipnja 1998. o upisu osoba koje putuju putničkim brodovima koji plove prema lukama ili iz luka država članica Zajednice (SL L 188, 2.7.1998., str. 35.).

▼B**Teretne linije između država članica**

- 3.2.11. Odstupajući od članka 8., ne provode se nikakve granične kontrole na teretnim linijama između iste dvije ili više luka smještenih na državnom području država članica, kada ti brodovi ne pristaju ni u kakvima lukama izvan državnog područja država članica i sastoje se samo od prijevoza robe.

Međutim, kontrole posade i osoba na tim brodovima obavljaju se samo kada je to opravданo na temelju procjene rizika u pogledu unutarnje sigurnosti i nezakonitog useljavanja.

4. Plovidba unutarnjim vodama

- 4.1. „Plovidba unutarnjim vodama koja uključuje prelazak vanjske granice” obuhvaća upotrebu svih vrsta brodica i plovila na rijekama, kanalima i jezerima u poslovne svrhe ili za razonodu.
- 4.2. Kod plovila za poslovne svrhe, kapetan i zaposlenici na brodu koji se nalaze na popisu članova posade te članovi obitelji tih osoba koji žive na brodu smatraju se članovima posade ili jednakima članovima posade.
- 4.3. Odgovarajuće odredbe točaka od 3.1. do 3.2. primjenjuju se *mutatis mutandis* na kontrole plovidbe unutarnjim vodama.

▼B*PRILOG VII.***Posebna pravila za određene kategorije osoba****1. Šefovi država**

Odstupajući od članka 6. i članaka od 8. do 14., nad šefovima država i članovima njihovih delegacija čiji je dolazak i odlazak službenicima graničnog nadzora službeno najavljen diplomatskim putem ne provodi se granična kontrola.

2. Piloti zrakoplova i ostali članovi posade

2.1. Odstupajući od članka 6., vlasnici pilotskih dozvola ili potvrde člana posade iz Priloga 9. Konvenciji o civilnom zrakoplovstvu od 7. prosinca 1944., tijekom obnašanja svojih dužnosti i na temelju tih isprava mogu:

- (a) ukretati se i iskretati u zračnim lukama u kojima se zrakoplov zaustavlja ili u zračnoj luci dolaska na državnom području države članice;
- (b) ući na državno područje općine u kojoj se nalazi zračna luka gdje se zrakoplov zaustavio ili u zračnu luku dolaska na državnom području države članice;
- (c) kretati se, svim prijevoznim sredstvima, do zračne luke na državnom području države članice kako bi se ukrcao u zrakoplov koji polazi iz te iste zračne luke.

U svim ostalim slučajevima ispunjavaju se zahtjevi iz članka 6. stavka 1.

2.2. Na članove posade zrakoplova primjenjuju se članci od 7. do 14. Gdje god je to moguće, pri kontroli se daje prednost članovima posade. Točnije, kontrola posade provodi se ili prije provjera putnika ili na za tu svrhu posebno namijenjenim mjestima. Odstupajući od članka 8., posade koje su službenici odgovorni za nadzor državne granice tijekom obnašanja svojih dužnosti upoznali, mogu biti podvrgnute samo nasumičnoj kontroli.

3. Pomorci

Odstupajući od članka 5. i 8., države članice mogu pomorcima koji imaju pomorsku identifikacijsku ispravu, izdanu u skladu s Konvencijom o osobnim ispravama pomoraca br. 108 (iz 1958.) ili br. 185 (iz 2003.) Međunarodne organizacije rada (ILO), Konvencijom o olakšicama u međunarodnom pomorskom prometu (Konvencija FAL) i doličnim nacionalnim pravom, odobriti da uđu na državno područje država članica odlaženjem na kopno u okviru područja luke u koju njihovi brodovi pristaju ili u okviru susjednih općina, ili da izađu s državnog područja država članica povratkom na svoje brodove, bez da se pojave na graničnom prijelazu, pod uvjetom da se nalaze na popisu posade broda kojem pripadaju, koji je prethodno dostavljen nadležnim tijelima radi kontrole.

Međutim, prema procjeni rizika po unutarnju sigurnost i opasnosti od nezakonitog useljavanja, pomorci se podvrgavaju kontroli službenika graničnog nadzora prije odlaska na kopno u skladu s člankom 8.

▼B**4. Nositelji diplomatskih, službenih i servisnih putovnica i članovi međunarodnih organizacija**

4.1. S obzirom na posebne povlastice ili imunitete koje uživaju, nositelji diplomatskih, službenih ili servisnih putovnica izdanih od strane trećih zemalja ili njihovih vlada koje države članice priznaju, kao i nositelji isprava izdanih od strane međunarodnih organizacija, navedenih u točki 4.4., koji putuju u okviru obnašanja svojih dužnosti, mogu na graničnim prijelazima ostvarivati prednost pred drugim putnicima iako, prema potrebi, i dalje podliježu viznom režimu.

Odstupajući od članka 6. stavka 1. točke (c) nositelji tih isprava ne trebaju dokazivati da imaju dovoljno sredstava za uzdržavanje.

4.2. Ako na vanjsku granicu stупи osoba koja se poziva na povlastice, imunitet i izuzeća, službenik graničnog nadzora može od nje zatražiti na uvid odgovarajuće isprave kao dokaz pri utvrđivanju njezina statusa, a posebno potvrde izdane od strane akreditacijske države ili diplomatsku putovnicu ili druga sredstva. U slučaju bilo kakve sumnje, službenik graničnog nadzora može se, u slučaju hitnosti, obratiti izravno ministarstvu vanjskih poslova.

4.3. Akreditirani članovi diplomatskih misija i konzularnih predstavnici i njihove obitelji mogu ući na državno područje država članica po predočenju iskaznice iz članka 20. stavka 2. i isprave na temelju koje im se odobrava prelazak preko granice. Nadalje, odstupajući od članka 14. službenici graničnog nadzora ne mogu nositeljima diplomatskih, službenih i servisnih putovnica zabraniti ulazak na državno područje države članice a da se najprije nisu savjetovali s odgovarajućim nacionalnim tijelima. To vrijedi i kad je za takve osobe u SIS-u izdano upozorenje.

4.4. Isprave izdane od strane međunarodnih organizacija u svrhe iz točke 4.1. su sljedeće:

- propusnica (*laissez-passar*) Ujedinjenih naroda koja se izdaje osobljivo Ujedinjenih naroda i podređenim agencijama na temelju Konvencije o povlasticama i imunitetima specijaliziranih agencija, koju je u New Yorku usvojila Glavna skupština Ujedinjenih naroda 21. studenoga 1947.,

- propusnica (*laissez-passar*) Europske unije (EU),

- propusnica (*laissez-passar*) Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom),

- legitimacijska potvrda koju izdaje glavni tajnik Vijeća Europe,

- isprave izdane u skladu s člankom III. stavkom 2. Sporazuma između država ugovornica Sjevernoatlantskog ugovora o statusu njihovih snaga (vojne osobne iskaznice popraćene putnim nalogom, putnim jamstvom ili pojedinačnim ili skupnim službenim nalogom), kao i isprave izdane u okviru Partnerstva za mir.

5. Prekogranični radnici

5.1. Postupci kontrole prekograničnih radnika utvrđeni su općim pravilima o nadzoru državne granice, a posebno člancima 8. i 14.

▼B

- 5.2. Odstupajući od članka 8., prekogranični radnici koje službenici graničnog nadzora dobro poznaju zbog njihova učestala prelaženja granice na istom graničnom prijelazu, a za koje je pri prvoj kontroli utvrđeno da za njih ni u SIS-u ni u nacionalnoj bazi podataka nije izdano upozorenje, podliježu samo nasumičnim kontrolama kako bi se na taj način provjerilo posjeduju li valjanu ispravu za prelazak granice i ispunjavaju li potrebne uvjete za ulazak. Temeljite kontrole tih osoba provode se povremeno, bez najave i u nepravilnim vremenskim razmacima.
- 5.3. Odredbe točke 5.2. mogu se proširiti i na druge kategorije osoba koje redovno prelaze granicu.

6. *Maloljetnici*

- 6.1. Službenici graničnog nadzora obraćaju posebnu pozornost na maloljetnike koji putuju sami ili u pratnji. Maloljetnici koji prelaze vanjsku granicu podliježu istoj kontroli prilikom ulaska i izlaska kao i odrasle osobe, na način utvrđen ovom Uredbom.
- 6.2. U slučaju maloljetnika s pratnjom, službenik graničnog nadzora provjerava imaju li osobe koje prate maloljetnike roditeljsku skrb nad njima, posebno kada su maloljetnici u pratnji samo jedne odrasle osobe i kada postoje ozbiljni razlozi za sumnju da su možda nezakonito odvojene od skrbi osobe (osoba) koja (koje) zakonito ostvaruje (ostvaruju) roditeljsku skrb nad njima. U tom slučaju, službenik graničnog nadzora provodi daljnju istragu u svrhu otkrivanja bilo kakve nedosljednosti ili proturječnosti u danim informacijama.
- 6.3. U slučaju maloljetnika koji putuju sami, službenici graničnog nadzora temeljito kontrolom putnih isprava i dokaznih isprava utvrđuju napuštaju li maloljetnici državno područje protiv volje osobe (osoba) koja (koje) ostvaruje (ostvaruju) roditeljsku skrb nad njima.
- 6.4. Države članice imenuju nacionalne kontaktne točke za savjetovanja o maloljetnicima i o tome obavješćuju Komisiju. Popis tih nacionalnih kontaktih točaka Komisija stavlja na raspolaganje državama članicama.
- 6.5. Kada se bilo koje okolnosti iz točaka 6.1., 6.2. i 6.3. dovode u pitanje, službenici graničnog nadzora koriste popis nacionalnih kontaktih točaka za potrebe savjetovanja o maloljetnicima.

7. *Službe spašavanja, policija, vatrogasne postrojbe i službenici graničnog nadzora*

U nacionalnom pravu utvrđuju se pravila za ulazak i izlazak pripadnika službi spašavanja, policije, vatrogasnih postrojbi koje djeluju u hitnim slučajevima, kao i u pogledu službenika graničnog nadzora kada granicu prelaze kod vršenja njihovih službenih dužnosti. Države članice mogu sklopiti bilateralne sporazume s trećim zemljama o ulasku i izlasku tih kategorija osoba. Takvim pravilima i bilateralnim sporazumima mogu se predvidjeti odstupanja od članaka 5., 6. i 8.

8. *Offshore radnici*

Odstupajući od članaka 5. i 8., *offshore* radnici koji se redovno vraćaju morskim ili zračnim putem na državno područje država članica bez boravljena na državnom području treće zemlje ne kontroliraju se sustavno.

Ipak, uzima se u obzir procjena rizika od nezakonitog useljavanja, posebno kada se obala treće zemlje nalazi u neposrednoj blizini od obalnog mjesta, kako bi se utvrdila učestalost kontrola koje je potrebno obaviti.

▼B*PRILOG VIII.*

Država Logotip države (Naziv ureda) <hr/>	 (1)
PRIHVAĆANJE DOKAZA O ISPUNJAVANJU UVJETA TRAJANJA KRATKOG BORAVKA U SLUČAJEVIMA KADA PUTNA ISPRAVE NIJE SNABDJEVENA ULAZNI ILI IZLAZNI PEČAT	
Dana _____ u (vrijeme) _____ na (mjesto) _____ Ispred niže potписаног tijela. _____ pristupio je: Prezime _____ Ime _____ Datum rođenja _____ Mjesto rođenja _____ Spol _____ Državljanstvo _____ s boravištem u _____ Putna isprava _____ Broj _____ Izdana u _____ dana _____ Broj vize _____ (prema potrebi) izdane od _____ za razdoblje od _____ dana. na temelju: _____	
Uzimajući u obzir dokaze o trajanju boravka na državnom području država članica koje je gornja osoba predočila, smatra se da je ta osoba ušla ili napustila na državno područje države članice _____, dana _____ u _____ sati, na graničnom prijelazu _____	
Podaci za kontakt niže potписанog tijela: Tel: _____ Faks: _____ Elektronička pošta: _____	
Dotičnoj se osobi uručuje primjerak ovog dokumenta.	
Dotična osoba	Odgovorni službenik + pečat

(1) Za Norvešku i Island logotip nije obvezan.

▼B

PRILOG IX.

Uredba stavljena izvan snage i popis njezinih naknadnih izmjena

Uredba (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 105, 13.4.2006., str. 1.)

Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 97, 9.4.2008., str. 60.)

Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 35, 4.2.2009., str. 56.)

Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća

Samo članak 55.

(SL L 243, 15.9.2009., str. 1.)

Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog parlamenta i Vijeća

Samo članak 2.

(SL L 85, 31.3.2010., str. 1.)

Prilog V. točka 9. Akta o pristupanju iz 2011.

Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

Samo članak 1.

(SL L 182, 29.6.2013., str. 1.)

Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog parlamenta i Vijeća

(SL L 295, 6.11.2013., str. 1.)

▼B*PRILOG X.***Korelacijska tablica**

Uredba (EZ) br. 562/2006	Ova Uredba
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. uvodni tekst	Članak 2. uvodni tekst
Članak 2. točke od 1. do 8.	Članak 2. točke od 1. do 8.
Članak 2. točka 8.a	Članak 2. točka 9.
Članak 2. točka 9.	Članak 2. točka 10.
Članak 2. točka 10.	Članak 2. točka 11.
Članak 2. točka 11.	Članak 2. točka 12.
Članak 2. točka 12.	Članak 2. točka 13.
Članak 2. točka 13.	Članak 2. točka 14.
Članak 2. točka 14.	Članak 2. točka 15.
Članak 2. točka 15.	Članak 2. točka 16.
Članak 2. točka 16.	Članak 2. točka 17.
Članak 2. točka 17.	Članak 2. točka 18.
Članak 2. točka 18.	Članak 2. točka 19.
Članak 2. točka 18.a	Članak 2. točka 20.
Članak 2. točka 19.	Članak 2. točka 21.
Članak 3.	Članak 3.
Članak 3.a	Članak 4.
Članak 4.	Članak 5.
Članak 5. stavak 1.	Članak 6. stavak 1.
Članak 5. stavak 1. točka (a)	Članak 6. stavak 2.
Članak 5. stavak 2.	Članak 6. stavak 3.
Članak 5. stavak 3.	Članak 6. stavak 4.
Članak 5. stavak 4.	Članak 6. stavak 5.
Članak 6.	Članak 7.
Članak 7. stavci 1. i 2.	Članak 8. stavci 1. i 2.
Članak 7. stavak 3. točka (a)	Članak 8. stavak 3. točka (a)

▼B

Uredba (EZ) br. 562/2006	Ova Uredba
Članak 7. stavak 3. točka (aa)	Članak 8. stavak 3. točka (b)
Članak 7. stavak 3. točka (ab)	Članak 8. stavak 3. točka (c)
Članak 7. stavak 3. točka (ac)	Članak 8. stavak 3. točka (d)
Članak 7. stavak 3. točka (ad)	Članak 8. stavak 3. točka (e)
Članak 7. stavak 3. točka (ae)	Članak 8. stavak 3. točka (f)
Članak 7. stavak 3. točka (b)	Članak 8. stavak 3. točka (g)
Članak 7. stavak 3. točka (c)	Članak 8. stavak 3. točka (h)
Članak 7. stavak 3. točka (d)	Članak 8. stavak 3. točka (i)
Članak 8.	Članak 9.
Članak 9. stavak 1.	Članak 10. stavak 1.
Članak 9. stavak 2. prvi podstavak točka (a)	Članak 10. stavak 2. prvi i drugi podstavak
Članak 9. stavak 2. prvi podstavak točka (b)	Članak 10. stavak 2. treći podstavak
Članak 9. stavak 2. drugi podstavak	Članak 10. stavak 2. četvrti podstavak
Članak 9. stavak 2. treći podstavak	Članak 10. stavak 2. peti podstavak
Članak 9. stavak 3. i 4.	Članak 10. stavak 3. i 4.
Članak 10. stavci od 1. do 5.	Članak 11. stavci od 1. do 5.
Članak 10. stavak 6.	—
Članak 11.	Članak 12.
Članak 12.	Članak 13.
Članak 13.	Članak 14.
Članak 14.	Članak 15.
Članak 15.	Članak 16.
Članak 16.	Članak 17.
Članak 17.	Članak 18.
Članak 18.	Članak 19.
Članak 19.	Članak 20.
Članak 19.a (poglavlje IV.)	—
Članak 19.a (poglavlje IV.a)	Članak 21.

▼B

Uredba (EZ) br. 562/2006	Ova Uredba
Članak 20.	Članak 22.
Članak 21.	Članak 23.
Članak 22.	Članak 24.
Članak 23.	Članak 25.
Članak 23.a	Članak 26.
Članak 24.	Članak 27.
Članak 25.	Članak 28.
Članak 26.	Članak 29.
Članak 26.a	Članak 30.
Članak 27.	Članak 31.
Članak 28.	Članak 32.
Članak 29.	Članak 33.
Članak 30.	Članak 34.
Članak 31.	Članak 35.
Članak 32.	Članak 36.
Članak 33.	Članak 37.
Članak 33.a	Članak 38.
Članak 34.	Članak 39.
Članak 35.	Članak 40.
Članak 36.	Članak 41.
Članak 37.	Članak 42.
Članak 37.a	Članak 43.
Članak 38.	—
Članak 39.	Članak 44.
Članak 40.	Članak 45.
Prilozi od I. do VIII.	Prilozi od I. do VIII.
—	Prilog IX.
—	Prilog X.